

SEEFAR

DRC DANISH
REFUGEE
COUNCIL

Ministry of Foreign Affairs of the
Netherlands

Ministry of Foreign Affairs of the
Netherlands

DRC DANISH
REFUGEE
COUNCIL

SEEFAR

خدماتی که در مسیرهای مدیترانه شرقی و بالکان غربی برای مهاجرین و پناهنده گان ارانه می گردند

نقشه برداری سطح آگاهی و برداشت های مهاجرین و پناهنده گان در مورد خدمات و طرز استفاده از آن

فهرست مطالب:

1	فشرده گزارش
1	کدام خدمات در کدام موقعیت ها قابل دسترس اند؟
2	در میان بازیگران برداشت از نیازمندیها تحت تاثیر چه چیز قرار دارد؟
3	چه چیز می تواند دسترسی به خدمات را متاثر سازد؟
4	کی ها می توانند بالای مفکوره های مهاجرین نفوذ داشته باشند؟
5	توصیه ها
7	مصطلحات
9	مقدمه
12	میتودولوژی
15	محدودیت ها
16	شرایط امدادسانی و محافظتی
20	کدام خدمات در کدام موقعیت ها قابل دسترس اند؟
21	کشور ایران
23	کشور ترکیه
25	کشور بلغاریا
27	کشور صربیا
29	در میان بازیگران برداشت از نیازمندیها تحت تاثیر چه چیز قرار دارد؟
30	برداشت ها: مهاجرین و پناهنده گان در برابر عرضه کننده گان خدمات
31	تحریکیت
32	جنس و هویت جنسی
34	چه چیز می تواند دسترسی به خدمات را متاثر سازد؟
35	به سطح دولت
38	به سطح عرضه کننده گان خدمات
42	به سطح افراد
45	کی ها می توانند بالای مفکوره های مهاجرین نفوذ داشته باشند؟
46	خانواده، دوستان و سایر پناهنده گان
47	قاچاقبران
48	عرضه کننده گان خدمات
48	جامعه میزبان
50	توصیه های
51	بلند بردن سطح آگاهی در مورد خدمات
51	افزایش دسترسی به خدمات
53	ماخذ ها
58	ضمایم
58	ضمیمه اول - فشرده مصاحبه ها
60	ضمیمه دوم - پرسش های مصاحبه
62	ضمیمه سوم - چهارچوب های جهانی و منطقوی که بالای ارائه خدمات اثرگذار می باشند
63	ضمیمه چهارم - چهارچوب های محافظتی

فشرده گزارش:

جنگ های درازمدت، بی ثباتی و عدم انکشاف سبب بیجا شدن و مهاجرت درازمدت افراد از افغانستان به سوی اروپا شده است. مهاجرین غیرقانونی که از افغانستان به سمت اروپای غربی مهاجرت می کنند، عمدتاً یا از مسیر مدیترانه شرقی یا از مسیر بالکان غربی عبور می کنند. هر دو مسیر یاد شده که به صورت مکرر مورد استفاده قرار می گیرند، در اکثر موارد مهاجرین را با خطرات محافظتی روبرو می سازند که عمدتاً شامل حمله فزیک، سرقت و حتی مرگ بوده می تواند، آنها اینگونه خطرات را نه تنها از جانب بازیگران غیرقانونی مانند قاچاقبران متحمل می شوند، بلکه به گفته آنها در بسا موارد نیرو های سرحدی نیز به همچو اعمال دست می زنند.

دسترسی به خدمات در مسیر راه می تواند برای مهاجرین چالش برانگیز باشد. متأسفانه شماری زیادی از مهاجرین تازه وارد اظهار داشته اند که آنها حین مسافرت تقریباً به هیچگونه خدمات درازمدت دسترسی نداشته اند. دلایل دسترسی ضعیف به خدمات در مسیر راه به درستی شناخته نشده اند. هدف اساسی این مطالعه را شناسایی و درک بهتر عوامل اثرگذار بالای دسترسی به خدمات در میان مهاجرین و پناهنده گان افغان که عمدتاً از مسیر مدیترانه شرقی و مسیر های بالکان غربی به اروپا مهاجرت می کنند، تشکیل می دهد. این در واقع بخشی از تلاش های فراتر شورای پناهنده گان دنمارک (DRC) و مرکز مهاجرت مختلط (MMC) می باشد که مرام آن روی دست گرفتن یک کمپاین ارتباطات اجتماعی و تغییر سلوک و رفتار (SBCC) به منظور حمایت از مهاجرین و پناهنده گان احتمالی افغان می باشد، تا آنها به سلوک و رفتار های مجهز گردند که مصونیت خویش را به گونه قابل ملاحظه حفظ نمایند و از خطرات محافظتی که در برابر آنها وجود دارند جلوگیری به عمل آورند. تمام یافته های این گزارش بر مبنای نتایج بررسی مدارک و جمع آوری اطلاعات اولیه استوار می باشند: به تعداد 46 مصاحبه نیمه ساختار یافته با مهاجرین و عرضه کننده گان خدمات در کشور های ایران، ترکیه، بلغاریا و صربیا انجام یافته اند.

کدام خدمات و در کدام موقعیت ها قابل دسترس اند؟

دسترسی به خدمات از یک کشور تا کشور دیگر به گونه قابل ملاحظه متفاوت می باشد، بناً نباید در تمام مسیر راه در مورد آنها قضاوت عمومی و یکسان صورت گیرد.

- در کشور ایران، برای اینکه افغان های نیازمند حمایت بتوانند به خدمات مورد نظر دسترسی داشته باشند، باید تمام آنها در سیستم دولتی موسوم به (همایش) ثبت و راجستر شوند. آنده افرادی که اسناد به دست آورده اند به صورت عموم می توانند به خدمات صحتی، مسکن و آموزش دسترسی داشته باشند، اما متأسفانه دسترسی به خدمات خشونت مبتنی بر جنسیت و جندر (SGBV) تا حدی ضعیف به نظر می رسد. آنده مهاجرینی که اسناد به دست نیاورده اند معمولاً به آموزش و اسکان دسترسی خوب دارند، اما متأسفانه دسترسی به خدمات صحتی، مساعدت های حقوقی و خدمات محافظتی تا حدی ضعیف به نظر می رسد. مؤسسات غیردولتی را در ایران می توان به ندرت سراغ نمود و اگر دریافت هم شوند از مقررات سخت برخوردار اند. مهاجرین معمولاً برای دسترسی به خدمات به جامعه بزرگ افغان های مقیم ایران اتکا می کنند.

- در کشور ترکیه، مهاجرین می توانند برای حمایت بین المللی به اداره مهاجرت درخواست ارائه نمایند. زمانیکه مهاجرین درخواست حمایت ارائه می کنند، آنها مکلف هستند تا به عوض مراکز اصلی شهری در شهر های کوچک مستقر شوند. آنده افرادی که اسناد به دست آورده اند، عمدتاً از دسترسی خوب به خدمات صحتی اولیه و مساعدت های حقوقی برخوردار اند، هرچند دسترسی به خدمات صحتی ثانوی ضعیف به نظر می رسد. آنده افرادی که اسناد به دست نیاورده اند، تقریباً به هیچگونه خدمات دسترسی ندارند. خاصتاً در ایالت وان که با کشور ایران هم مرز است و نخستین نقطه توقف برای کتله بزرگ مهاجرین پنداشته می شود، خلای متذکره مشهودتر به نظر می رسد. علی الخصوص فقدان دسترسی به خدمات در میان افغان ها به یک

مشکل حاد مبدل شده است، زیرا توجه نهاد های امداد رسانی در ترکیه بیشتر به شهروندان کشور سوریه معطوف گردیده است و متأسفانه هیچگونه سیستم رجعت دهی مرکزی وجود ندارد.

- در کشور بلغاریا، ثبت و راجستر مهاجرین از پیش شرط های عمده دسترسی به خدمات دولتی به شمار می رود، اما دولت فعالانه تلاش به خرچ می دهد تا در این راستا مانع پناهجویان شود. افغان های که راجستر می شوند، باید در مراکز ترانزیت مستقر شوند. آنعده افرادی که در خارج از مراکز متذکره به سر می برند از حق دسترسی به خدمات محروم می شوند. شرایط نامناسب به نظر می رسند و متأسفانه برای اطفال بدون سرپرست و دور از والدین خویش هیچگونه مرکز جداگانه وجود ندارد. برای حمایت از مهاجرین در نقاط کلیدی مسیر راه مراکز معلوماتی وجود دارند، هرچند سیستم رجعت دهی مرکزی به چشم نمی خورد.
- در کشور صربیا، مدیریت و هماهنگی خدمات مهاجرین و پناهنده گان به دوش دولت جمهوری صربیا بوده که خدمات متذکره عمدتاً از طریق پنج مرکز پناهنده گی و 11 مرکز پذیرش/ترانزیت ارائه می شوند و دو مرکز برای اطفال اختصاص داده شده اند. تقریباً 80 درصد مهاجرین و پناهنده گانی که می خواهند از خاک صربیا عبور کنند، ثبت و راجستر می شوند و به یکی از مراکز متذکره دسترسی دریافت می کنند. مراکز یاد شده خدمات اساسی را با رعایت ستندرد های مناسب ارائه می کنند. دسترسی به خدمات ثانوی معمولاً مستلزم حمایت مؤسسات غیردولتی می باشد. یک سیستم رجعت دهی مرکزی و یک رویکرد واحد طی مراحل به چشم می خورد که مهاجرین با آن آشنایی کامل دارند و طوری به نظر می رسد که از مؤثریت خوبی برخوردار باشد. اما هم خدمات ترجمه و هم خدمات حمایت روانی - اجتماعی (PSS) نیاز به بهبود دارند.

در میان بازیگران برداشت از نیازمندیها تحت تاثیر چه چیز قرار دارد؟

میزان آگاهی و درک مشکلات و نیازمندیهای مهاجرین نه تنها در میان عرضه کننده گان خدمات بلکه در میان خود مهاجرین نیز پایین می باشد. به صورت عموم، یافته های این مطالعه نشان می دهند که بین خدماتی که مهاجرین مطالبه می کنند و خدماتی که جامعه مدنی قادر به ارائه آنها است، تفاوت قابل ملاحظه دیده می شود. تفاوت های متذکره معمولاً از عوامل سه گانه ذیل برخوردار اند:

- **نیازمندیهای فوری، خدمات میان مدت.** تقریباً تمام افرادی که با آنها مصاحبه صورت گرفته است از نیاز به مواد غذایی، آب آشامیدنی، سرپناه و امنیت در مناطق مرزی و نیاز به خدمات صحنی عاجل جراحی حین عبور از مناطق مرزی شاکی اند. از جانب دیگر، عرضه کننده گان خدمات عمدتاً بالای خدمات میان مدت و درازمدت تمرکز می نمایند و تمرکز بیشتر آنها بالای فراهم ساختن خدمات سرپناه، ترجمه و معلومات می باشد. زمانیکه مهاجرین با مشکلات فوری و کوتاه مدت روبرو می شوند، متأسفانه در می یابند که به همچو خدمات اولویت داده نشده است.
- **تمایل به حمایت از مهاجرت های غیرقانونی در مقابل ظرفیت حمایت از ادغام مجدد.** مهاجرین و پناهنده گان تاکید می ورزند که نیازمندی اساسی آنها را رسیدن به کشور مطلوب تشکیل می دهد، بناً خدماتی که آنها به آن بیشتر نیاز دارند عبارت از خدماتی اند که آنها را در ادامه دادن به سفر در یک مسیر غیرقانونی کمک نمایند. از جانب دیگر، عرضه کننده گان خدمات خواهان حمایت از سفر قانونی و ادغام مجدد می باشند. آنها عمدتاً بالای دسترسی به حمایت روانی - اجتماعی، مساعدت های حقوقی، آموزش، اشتغال و سهولت های فراگیری زبان که هدف آن تسهیل بخشیدن روند ادغام و احیای مجدد آنهاست، تاکید می ورزند.
- **مراکز مرزی در مقابل مراکز ترانزیت.** مهاجرین و پناهنده گان خواهان دسترسی به خدمات اضطراری (مواد غذایی، آب آشامیدنی، سرپناه) حین عبور از این مسیر ها می باشند. تمرکز بیشتر بالای این صورت می گیرد که خدمات مذکور دورتر از مناطق مرزی کنونی یعنی در مراکز ترانزیت قابل دسترس باشند. البته دلیل عمده آنها فعالیت های نظامی در امتداد مرز ها و اقدامات سیاسی دولت های میزبان تشکیل می دهد.

نیازمندیهای یاد شده می توانند در جریان سفر افراد متحول باشند. اکثریت مسافرینی که برای بار اول مسافرت می کردند، زمانیکه قبل از عزیمت از افغانستان در مورد توقعات خویش از سفر صحبت می کردند، عمدتاً به این باور بودند که بهترین سناریو (حالت) این خواهد بود که ایشان بتوانند به سرعت و با راحتی به منزل مقصود برسند، بناً به خدمات فراتر از آنچه قاچاقبران برای آنها فراهم می سازند، نیازی نخواهند داشت. آنچه افرادی که هنوز در مسیر راه قرار داشتند نیز بالای حمایت از نیازمندیهای اولیه خویش تاکید می ورزیدند.

میان نیازمندیهای مهاجرین و پناهنده گان ذکور و اناث که با آنها مصاحبه انجام یافته است از لحاظ داشتن کنترل بالای سفر تفاوت های قابل ملاحظه ای به مشاهده نمی رسند. این در حالیست که عرضه کننده گان خدمات بالای نیاز به رسیده گی به نیازمندیهای آنچه زنان تاکید می ورزند که در خارج از کمپ ها به سر می برند، علی الخصوص قربانیان خشونت مبتنی بر جنسیت (SGBV).

نیازمندی ها از لحاظ جنس و هویت جنسی متفاوت می باشند. به عنوان مثال، شماری زیادی از مهاجرین و پناهنده گان شامل در کتگوری لیبین، گی، دو جنسی، ترانس جنس و میان جنسی (LGBTI) کشور متبوع خویش را بنا بر میزان بلند تبعیض و خشونت ترک می کنند و عده دیگر آنها در جریان مسافرت به لیبین، گی، دو جنسی، ترانس جنس و میان جنسی (LGBTI) مبدل می شوند، بناً نیاز فوری به اقدامات محافظتی دارند.

چه چیز می تواند دسترسی به خدمات را متاثر سازد؟

اساساً هیچ عامل واحد وجود ندارد که بتواند مهاجرین و پناهنده گان افغان را از حق دسترسی به خدمات محروم سازند. در عوض، مجموعه یی از اقدامات جهانی و منطقوی پیچیده ای به چشم می خورند که می توانند در شرایط محلی و شخصی دخالت داشته باشند. به صورت عموم، عواملی که می توانند دسترسی به خدمات را متاثر سازند، عمدتاً تحت تأثیر سه نوع بازیگران قرار دارند: مؤسسات غیردولتی، جامعه مدنی و خود مهاجرین.

دولت ها می توانند در ارائه ساختار خدمات و چگونگی کنترل دسترسی مهاجرین به خدمات نقش کلیدی داشته باشند. آنها به وضع قواعد و مقررات مبادرت می ورزند و عمدتاً بالای محیطی که در آن خدمات ارائه می شوند تسلط کامل دارند. پالیسی های دولت می توانند بازتاب دهنده برداشت ها و نگرش جوامع میزبان باشند.

- **وضعیت.** داشتن اسناد و مدارک برای دسترسی لازم به خدمات در تمام کشور های مورد نظر ضروری می باشد. در تمام کشور ها به استثنای ایران یک سیستم ثبت و راجستر وجود دارد که از لحاظ نظری به روی تمام پناهنجویان باز می باشد، اما در عمل دیده می شود که منسوبین دولتی دست به اقداماتی می زنند که در واقع مانع راجستر افغان ها در سیستم پناهنجویی می شوند. هراس مهاجرین و پناهنده گان از دستگیری که با وضعیت غیرقانونی بودن آنها پیوند دارد، آنها را با یک وضعیت متناقض روبرو می سازند که در واقع سبب افزایش آسیب پذیری آنها می شود. آنها از تماس با مراجع ذیربط شدیداً هراس دارند و این امر سبب شده است تا آنها در مورد حقوق خویش و چگونگی تحقق آن آگاهی لازم نداشته باشند.

- **اولویت های دولت میزبان و تمویل کننده گان.** اولویت های دولت میزبان و تمویل کننده گان شدیداً موقعیت ها و انواع خدمات قابل دسترس برای افغان ها را متاثر می سازند. پالیسی های دولت میزبان عمدتاً دسترسی به خدمات مهاجرین و پناهنده گان را در مسیر راه تحت کنترل دارند. تمویل کننده گان (اعم از افراد و کشور ها) در تعیین هزینه قابل دسترس برای عرضه کننده گان خدمات جهت ارائه فعالیت ها نقش اساسی دارد.

- **عرضه کننده گان خدمات غذایی** به مهاجرین نیز معمولاً از نقش به سزایی در حمایت از دسترسی به خدمات برخوردار می باشند. در اکثر موارد، عرضه کننده گان خدمات فعالیت های خویش را طوری تنظیم می کنند که بتوانند به مقیاس بزرگ به نیازمندیهای مهاجرین رسیده گی نمایند، زیرا به باور آنها ارائه خدمات به مقیاس کوچک برای مهاجرین آسیب پذیر مشکل ساز می باشد.

- **معیارات آسیب پذیری.** از معیارات آسیب پذیری معمولاً گروه های معین مانند زنان مجرد، والدین تنها، خانواده های بزرگ، اشخاص دارای معلولیت و کهنسالان مستفید می شوند. استفاده از معیارات آسیب پذیری، عمدتاً مردان مجرد را از هرگونه حمایت مادی در کشور های ایران و ترکیه بی بهره می سازند. متأسفانه مهاجرین نتوانسته اند طرز استفاده از معیارات متذکره را به درستی درک نمایند، بناً می تواند سبب بروز بی اعتمادی شود.

- **پیچیده گی.** مهاجرین و پناهنده گان افغان که در مصاحبه ها شرکت ورزیده اند گزارش داده اند که از برخورد نادرست و منفی عرضه کننده گان خدمات خاصاً زنان به ستوه آمده اند. بالمقابل، به هر اندازه که خدمات بیشتر باشند، به همان اندازه برای مهاجرین و پناهنده گان دشوارتر خواهد بود که بتوانند به گونه مؤثر مطابق سیستم متذکره پیش بروند. سه ستراتیژی که مهاجرین و پناهنده گان توانسته اند از آنها در راستای رسیده گی به مشکلات استفاده نمایند عبارت از بهبود خدمات رجعت دهی، مراکز خدمات و خطوط تلفونی می باشند.

- **زبان.** مشکلات زبان می تواند سبب شود تا پناهنده گان از دریافت خدمات دوری نمایند. مشکلات متذکره سبب خواهند شد تا در پیوند با نیازمندیهای آنان سوء تفاهم ایجاد شود و مشکلات آنها طوری که لازم است پیگیری نشوند. نبود خدمات مناسب ترجمه هم توسط مهاجرین و هم توسط عرضه کننده گان خدمات گزارش داده شده است، که در واقع یکی از موانع عمده دسترسی به خدمات به شمار می رود.
- **ویژه گی ها و تجارب فردی** مهاجرین نیز می توانند روند دسترسی به خدمات را متاثر سازند. تمام مهاجرین از خصوصیات همسان برخوردار نیستند؛ در میان آنها از لحاظ دسترسی به بودجه و معلومات، تجارب مسیر راه و عوامل مرتبط به جمعیت تفاوت های قابل ملاحظه ای به چشم می خورد.
- **تراوما.** خطرات محافظتی که افغان ها در جریان مهاجرت های غیرقانونی با آن روبرو هستند و تراوما ناشی از آن کاملاً مشهود و مستند می باشند. پیامد های تراوما روانی عمدتاً از دو طریق تظاهر می نمایند: رفتار اجتناب کننده و عدم اعتماد بالای دیگران. تراوما روانی در واقع چالش های دسترسی را شدت بخشیده و سبب می شود تا در دستیابی به خدمات مشکلات اضافی رونما گردد و بالنوبه میزان اعتماد بالای عرضه کننده گان خدمات و مترجمین شدیداً کاهش یابد و بالاخره تشوشات طبی مغلط دیگر رونما گردند.
- **پول.** هرگاه در هر کشور موانع بیروکراتیک و قانونی وجود نداشته باشند، پول می تواند روند دسترسی به خدمات را متاثر سازد. خواه از لحاظ پرداخت رشوه به مقامات دولتی باشد، خواه از لحاظ پرداخت هزینه به خدمات خصوصی. افرادی که از چنین امکانات برخوردار اند، توقع دارند که خدمات را به نفع خود بچرخانند.
- **ملیت و قومیت.** تبعیض در دسترسی به خدمات می تواند دو عامل داشته باشد. یکی اینکه می تواند پیامد ناگوار اقدامات طراحی شده برای ناامید ساختن مهاجرین و پناهجویان از دریافت پناهنده گی باشد، دیگر اینکه می تواند ناشی از رسیده گی نامناسب و ناچیز عرضه کننده گان خدمات باشد.
- **معلومات.** سطح آگاهی پاسخ دهنده گان در مورد چگونگی مؤثریت خدمات و حقوق ایشان به عنوان پناهنده یا پناهجو به گونه شگفتی انگیز پایین می باشد. با نگاهی به گذشته می توان گفت که عده کثیری افرادی که به اروپا مواصلت نموده اند و یا برای مدت طولانی در مسیر راه گیر مانده اند اظهار داشته اند که داشتن آگاهی و معلومات قبل از مهاجرت یک امر ضروری می باشد. اما متاسفانه اکثریت آنان در آغاز سفر فکر نمی کردند که آنها به دسترسی به خدمات نیاز خواهند داشت، زیرا قاچاقبران به آنها وعده سپرده بودند که یک سفر سریع و مصون در پیش خواهند داشت.

کی ها می توانند بالای مفکوره های مهاجرین نفوذ داشته باشند؟

پاسخ دادن این پرسش دشوار است که کی ها می توانند بالای مهاجرین و پناهنده گان نفوذ داشته باشند تا آنها سلوک و رفتار خود را تغییر دهند و چگونه به آن دست یابند. هرگز نمی توان تنها با در اختیار قرار دادن معلومات دقیق بسنده نمود، بلکه باید به این پرسش ها پاسخ داده شود که آیا معلومات متذکره می تواند از طریق یک کانال یا منبع معتبر به دسترس آنها قرار گیرد یا خیر و اینکه آیا منابع مناسب در این عرصه وجود دارند یا خیر.

- **خانواده، دوستان و سایر پناهنده گان.** هم برای مردان و هم برای زنان افغان با اعتبار ترین منبع معلوماتی در مورد مهاجرت می تواند دوستان و اعضای خانواده ایشان در سایر کشور ها و افغانستان و بالاخره مهاجرین عودت کننده باشند. از آنجاییکه اعضای خانواده و همسالان به عنوان منبع اصلی معلوماتی آنها شمرده می شوند، بناً آنها می توانند بالای ایشان تأثیرگذار

باشند، اما مهاجرین و پناهنده گان اظهار داشته اند که آنها در نهایت درک نموده اند که معلومات ارائه شده اکثراً نادرست بوده اند.

- **قاچاقبران.** به ملاحظه رسیده است که مهاجرین و پناهنده گان بیش از حد بالای قاچاقبران اعتماد می کنند و تغییر دادن این سلوک و رفتار یک کار دشوار به نظر می رسد. این در حالیست که عده کثیری از افرادی که با آنها مصاحبه صورت گرفته است خاطر نشان نموده اند که بعد از آنکه آنها از سرحد اول و یا دوم عبور نموده اند، اعتماد خود را بالای قاچاقبران به کلی از دست داده اند، شمار زیادی آنها اظهار داشته اند که انکار نمودن از خدمات وعده شده مانند مواد غذایی، آب آشامیدنی، خدمات محافظتی و سرپناه عوامل کلیدی به شمار می روند.
- **عرضه کننده گان خدمات.** در مورد اینکه مهاجرین و پناهنده گان به یک عرضه کننده خدمات اعتماد داشته باشند و اینکه آنها به دسترسی به خدمات تمایل داشته باشند، یک رابطه واضح و مشخص وجود دارد. طوری که قبلاً تذکر داده شد، مهاجرین و پناهنده گان عمدتاً به حرف ها و معلوماتی که توسط اعضای خانواده و همقطاران شان دهن به دهن انتقال می یابند باور می کنند. بناً، عرضه کننده گان خدمات به وجه احسن می توانند بالای برداشت ها و نگرش مهاجرین و پناهنده گان در مورد خدماتی که آنها ارائه می نمایند، اثرگذار باشند، البته از طریق حصول اطمینان از اینکه افرادی که با ایشان تماس می گیرند باید از تجارب مثبت برخوردار باشند، به شمول حصول اطمینان از اینکه باید آنها قبلاً با مسائل مختلف مانند معیارات انتخاب آشنایی کامل داشته باشند.
- **جامعه میزبان.** جوامع میزبان می توانند از طریق حمایت از تصامیم سیاسی و پالیسی های عامه که بالای دسترسی به خدمات اثرگذار می باشند و از طریق قابلیت های خویش در راستای ایجاد یک محیط مصون و پذیرفتنی، از نفوذ قابل ملاحظه برخوردار باشند. متأسفانه از هر دو لحاظ شواهد منفی به چشم می خورند. مصاحبه های که با افراد مختلف در تمام موقعیت ها انجام یافته اند حاکی از برخورد منفی جوامع میزبان می باشند.

توصیه ها:

هدف توصیه های ارائه شده عبارت از اطلاع رسانی به گفتمان دوامدار در شورای پناهنده گان دنمارک (DRC) می باشد. اینها شامل توصیه ها پیرامون در میان گذاشتن معلومات و خدمات قابل دسترس به مهاجرین و مرفوع ساختن خلا های موجود در روند ارائه خدمات می باشند. توصیه های مذکور عمدتاً اقداماتی را پیشنهاد می کنند که می توانند توسط شورای پناهنده گان دنمارک، خواه به صورت مستقیم، خواه از طریق نفوذ آن بالای سایر بازیگران خدمات امدادسانی/بشردوستانه، روی دست گرفته شوند. این توصیه ها به دو دسته ذیل تقسیم می شوند: بلند بردن سطح آگاهی در مورد خدمات و افزایش دسترسی به خدمات مورد نظر.

بلند بردن سطح آگاهی در مورد خدمات:

پیام های ساده را در مورد نقاط ورود به خدمات انکشاف دهید: مهاجرین و پناهنده نیاز دارند تا چگونگی تماس با عرضه کننده گان خدمات "نقاط ورود" را بدانند. همچنان باید معلومات مذکور در اختیار کارمندان صف مقدم در کشور های همسایه، به شمول مترجمین قرار داده شود.

تا حد امکان خطوط تلفونی را انسجام بخشید: با توجه به اولویت ارتباط شفاهی، خطوط تلفونی می توانند یک نقطه ورود مناسب و کم هزینه باشند، خاصتاً اگر انسجام بخشیده شوند. شورای پناهنده گان دنمارک می تواند با سازماندهی تبادل اطلاعات با گرداننده گان آواز در افغانستان آغاز نماید.

معلومات را معیاری و ساده سازید: جهت معیاری ساختن معلومات ارائه شده در برگه های معلوماتی و پوستر ها، از گروه های کاری و کلستر ها استفاده به عمل آورید. معلومات باید ساده، معتبر و به زبان های مناسب باشد.

دسترسی به معلومات آنلاین را بهبود بخشید: شورای پناهنده گان دنمارک (DRC) می تواند با استفاده از روابط خویش با کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان (UNHCR) و کلستر محافظت جهانی، کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان را متقاعد سازد تا یک بسته معیاری معلومات را در وب سایت های کشور های ترانزیت، به دست نشر بسپارد.

رسانه های اجتماعی را نادیده نگیرید: بسیاری از زنان و مردان بنا بر دلایل اجتماعی بودن خود از شبکه های اجتماعی استفاده گسترده می کنند! از آنجاییکه مردان جوان معمولاً در مسیر راه آهنگ های دلخواه خویش را از طریق وتس اپ با همدیگر شریک می سازند، بناً هیچ جای شک وجود ندارد که آنها بسته های معلوماتی جالب را در مورد خدمات رایگان، موقعیت مراکز و غیره با همدیگر در میان نخواهند گذاشت.

سیستم رجعت دهی را بهبود بخشید: مهاجرین و پناهنده گان برای درک حقوق خویش و طرق دستیابی به آن نیاز به حمایت دارند. یک سیستم رجعت دهی مرکزی می تواند از مؤثریت بیشتر برخوردار باشد، اما برای اینکه بتواند به گونه مناسب راه اندازی شود، مستلزم رهبری یک دولت و یا یکی از نهاد های سازمان ملل متحد می باشد.

افزایش دسترسی به خدمات:

ثبت و راجستر را تشویق نمایید: علاوه بر حصول اطمینان از اینکه اولین مرجع تماس بتواند در مورد ثبت و راجستر مشوره های لازم بدهد، باید از طریق دادخواهی با دولت ها موانع از میان برداشته شوند.

به فعالیت های رسیده گی به تراوما اولویت قابل شویید: جهت افزایش دسترسی به حمایت روانی - اجتماعی و خدمات صحت روانی از فضای مساعد در مراکز سود ببرید. بالای مهارت های تدریس که می توانند اندوخته های لازم را به مهاجرین انتقال دهند تمرکز نمایید. چگونگی شناسایی و مقابله با تراوما را به عرضه کننده گان خدمات مانند معلمین و کارمندان صحتی جامعه آموزش دهید.

در جلوگیری از تراوما نقش ایفا کنید: مهاجرین و پناهنده گان در مناطق سرحدی جنوب شرقی اروپا با سراسیمگی و رفتار نامناسب روبرو می شوند. هرچند به نظر می رسد که مؤسسات غیردولتی بالای دولت ایران چندان نفوذ نداشته باشند، اما جامعه مدنی در اروپا نقش قابل ملاحظه ای در این راستا ایفا نموده می تواند و شورای پناهنده گان دنمارک باید در این زمینه با دولت های اروپا دادخواهی نماید.

جهت بلند بردن کیفیت خدمات به مترجمین انگیزه بدهید: برنامه های آموزشی حرفوی را برای مترجمین طرح ریزی نمایید. از مترجمین حمایت کنید تا از طریق برنامه های شناخته شده بین المللی اعتبار به دست آورند.

از برنامه های نقدی حمایت نمایید: برنامه های نقدی مهاجرین و پناهنده گان را قادر می سازند تا هزینه خدمات را پرداخت نمایند. همچنان سبب می شود تا خدمات برای از میان برداشتن موانعی موجود در برابر دسترسی انگیزه دریافت کنند.

با سوء تفاهمات/معلومات نادرست در مورد حقوق مقابله نمایید: مهاجرین، پناهنده گان و جوامع میزبان باید این مسئله را درک نمایند که فعالیت های امدادسانی چگونه می توانند نه تنها از طریق ارائه معلومات رو در رو، بلکه از طریق تقویت ارتباطات و شبکه ها مؤثر تمام شوند.

خلاء های جغرافیایی مشهود خدمات را پر نمایید: هرگاه امکان پذیر باشد، در ایالت وان و سایر موقعیت های که خدمات ضعیف ارائه می کنند، زمینه را برای عرضه خدمات فراهم سازید.

مصطلحات:

ARSA	Afghan Refugees Solidarity and Aid Association	انجمن همبستگی و امدادسانی پناهنده گان افغان
ASAM	Association for Solidarity with Asylum Seekers and Migrants	انجمن همبستگی با پناهجویان و مهاجرین
4mi	Mixed Migration Monitoring Mechanism (DRC)	میکانیزم نظارت مهاجرت مختلط (شورای پناهنده گان دنمارک)
BAFIA	Bureau for Aliens and Foreign Immigrants Affairs, Iran	اداره امور بیگانگان و مهاجرین خارجی، ایران
CRRF	Comprehensive Refugee Results Framework	چارچوب جامع نتایج مهاجرین
CBO	Community-Based Organization	نهاد مبتنی بر جامعه
CRM	Commissariat for Refugees and Migration (Serbia)	کمیساری پناهنده گان و مهاجرین (صربیا)
CSO	Civil Society Organization	نهاد جامعه مدنی
CSR	Convention on the Status of Refugees	کنوانسیون وضعیت پناهنده گان
DGMM	Directorate General for Migration Management (Turkey)	ریاست عمومی مدیریت مهاجرت (ترکیه)
DG	Directorate General (EC)	ریاست عمومی (کمیساریون اروپا)
DRC	Danish Refugee Council	شورای پناهنده گان دنمارک
ESSN	Emergency Social Safety Net	شبكة مصونیت اجتماعی اضطراری
EU	European Union	اتحادیه اروپا
GCM	Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration	پیمان جهانی برای مهاجرت مصون، منظم و قانونی
GCR	Global Compact for Refugees	پیمان جهانی برای پناهنده گان
GOI	Government of the Islamic Republic of Iran	دولت جمهوری اسلامی ایران
ICRC	International Committee of the Red Cross	کمیته بین المللی صلیب سرخ
IOM	International Organization for Migration	اداره بین المللی مهاجرت
IDP	Internally Displaced Person	بیجا شده گان داخلی
KII	Key Informant Interview	مصاحبه با پاسخ دهنده گان کلیدی
LFIP	Law on Foreigners and International Protection (Turkey)	قانون خارجیان و محافظت بین المللی (ترکیه)
LGBTI	Lesbian, Gay, Bi-sexual, Transgender and Intersex	لیزبین، گی، دو جنسی، ترانس جندر و میان جنسی
NGO	Non-Government Organization	مؤسسه غیردولتی
MMC	Mixed Migration Centre	مرکز مهاجرت مختلط
PSS	Psychosocial Support	حمایت روانی - اجتماعی
PDMM	Provincial Directorate of Migration Management (Turkey)	ریاست ولایتی مدیریت مهاجرت (ترکیه)
ROB	Republic of Bulgaria	جمهوری بلغاریا
ROS	Republic of Serbia	جمهوری صربیا
RSD	Refugee Status Determination	تعیین وضعیت پناهنده گی
SAR	State Agency for Refugees (Bulgaria)	اداره دولت برای پناهنده گان
SSAR	Solutions Strategy for Afghan Refugees to Support Voluntary Repatriation, Sustainable Reintegration and Assistance to Host Countries	سنتراتیژی راه حل ها برای پناهنده گان افغان جهت حمایت از عودت داوطلبانه، ادغام مجدد پایدار و کمک با کشور های میزبان
SBCC	Social and Behavioral Change Communication	ارتباطات اجتماعی و تغییر سلوک و رفتار
SGBV	Sexual and Gender-Based Violence	خشونت جنسی و مبتنی بر جندر
TRC	Turkish Red Crescent	هلال احمر ترکی
UASC	Unaccompanied and Separated Children	اطفال بدون سرپرست و دور از والدین
UNHCR	United Nations High Commissioner for Refugees	کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان

هدف اساسی این مطالعه را شناسایی و درک بهتر عوامل اثرگذار بالای دسترسی به خدمات در میان مهاجرین و پناهنده گان افغان که عمدتاً از مسیر مدیترانه شرقی و مسیر های بالکان غربی به اروپا مهاجرت می کنند، تشکیل می دهد. این در واقع بخشی از تلاش های فراتر شورای پناهنده گان دنمارک (DRC) و مرکز مهاجرت مختلط (MMC) می باشد که مرام آن روی دست گرفتن یک کمپاین ارتباطات اجتماعی و تغییر سلوک و رفتار (SBCC) به منظور حمایت از مهاجرین و پناهنده گان احتمالی افغان می باشد، تا آنها به سلوک و رفتار های مجهز گردند که مصونیت خویش را به گونه قابل ملاحظه حفظ نمایند و از خطرات محافظتی که در برابر آنها وجود دارند جلوگیری به عمل آورند.

مطالعه هذا به دنبال پاسخ دادن به شش پرسش تحقیقاتی می باشد، که بین شورای پناهنده گان دنمارک (DRC) و دفتر Seefar تبادل گردیده اند و مورد آنها به توافق رسیده اند. پرسش های متذکره قرار ذیل اند:

- خدماتی که در مسیر راه برای پناهنده گان و مهاجرین وجود دارند، کدام ها اند؟ مهاجرین و پناهنده گان چگونه می توانند به آن دسترسی داشته باشند، از آن استفاده کنند و یا استفاده نکنند و چرا؟
- پناهنده گان و مهاجرین چگونه می توانند راجع به این خدمات آگاهی حاصل نمایند؟ خدمات چگونه می توانند نظر به گروه های مختلف تفاوت داشته باشند؟
- در برابر دسترسی به خدمات چه نوع موانع وجود دارند؟ آیا در پروسه دسترسی به خدمات از لحاظ وضعیتی که پناهنده گان و مهاجرین در آن قرار دارند، در برابر آنها تبعیض وجود دارد و یا آنها با انواع دیگر تبعیض روبرو اند؟
- افراد و جامعه در مورد خدمات موجود چه نوع برداشت دارند؟
- پناهنده گان و مهاجرین در مسیر راه و قبل از مهاجرت از چه نوع دسترسی به معلومات برخوردار می باشند و معلومات متذکره چگونه می تواند بالای دسترسی به خدمات و تصمیم گیری آنها در پیوند با استفاده و یا عدم استفاده از خدمات اثرگذار باشد؟
- نیازمندیهای عمده مهاجرین و پناهنده گان در مسیر راه و مهاجرت کدام ها اند؟ آنها در مسیر راهی که به خدمات دسترسی ندارند چی آرزو و نیاز دارند؟ در کجا و چرا کمبود خدمات وجود دارد؟

به صورت عموم، یافته های این مطالعه نشان می دهند که بین خدماتی که مهاجرین مطالبه می کنند و خدماتی که جامعه مدنی قادر به ارائه آنها است، تفاوت های قابل ملاحظه دیده می شوند. تفاوت های متذکره معمولاً از عوامل سه گانه ذیل برخوردار اند:

- **نیازمندیهای فوری در مقابل خدمات میان مدت.** افغان های که در مسیر راه قرار دارند، عمدتاً از خدمات اولیه کوتاه مدت حمایت می کنند، در حالیکه عرضه کننده گان خدمات معمولاً بالای خدمات میان مدت و درازمدت تاکید می ورزند.

- **تمایل به حمایت از مهاجرت های غیرقانونی در مقابل ظرفیت حمایت از ادغام مجدد.** مهاجرین و پناهنده گان خواهان خدماتی می باشند که بتوانند از سفر قانونی و ادغام مجدد آنها حمایت کنند. اما عرضه کننده گان خدمات عمدتاً می خواهند از قانونمند سازی و ادغام مجدد آنها حمایت کنند.

- **مراکز مرزی در مقابل مراکز ترانزیت.** مهاجرین و پناهنده گان خواهان دسترسی به خدمات اضطراری حین عبور از این مسیر ها می باشند. اما تاکید بیشتر بالای این صورت می گیرد که خدمات مذکور در مراکز دولتی و یا مناطق دوردست ارائه گردند.

گزارش هزار دارای هشت قسمت می باشد:

- میتودولوژی که در این مطالعه مورد استفاده قرار گرفته است، به گونه مفصل توضیح داده شده است و از محدودیت ها به شمول فقدان ظرفیت در نمونه گیری مقیاس کوچک نیز یادآوری به عمل آمده است.
- در مورد وضعیت عمومی مهاجرت افغان ها به اروپا توضیحات لازم ارائه گردیده است و بالای خطرات محافظتی که آنها در مسیر راه با آن روبرو اند، تاکید بیشتر صورت گرفته است.
- تا حد امکان تلاش صورت گرفته است تا خدمات موجود در چهار کشور تحت پوشش، درجه بندی خدمات و نقاط ورود به مؤسسات غیردولتی که در محل حضور ندارند، به بررسی گرفته شوند.
- عوامل اثرگذار بالای چگونگی ارزیابی نیازمندیهای مهاجرین و پناهنده گان افغان توسط دست اندرکاران مختلف.
- بحث در مورد عوامل بازدارنده و تشویق کننده دسترسی به خدمات.
- گروه های که بالای مهاجرین و پناهنده گان افغان نفوذ دارند.
- ارائه یک سلسله توصیه ها به منظور اطلاع رسانی به گفتمان دوامدار در شورای پناهنده گان دنمارک (DRC) در مورد پیشرفت های آنها در راستای راه اندازی کمپاین ارتباطات اجتماعی و تغییر سلوک و رفتار (SBCC).

این مطالعه با در نظر داشت یک چهارچوب تحقیقات عملی انجام یافته است، که شناسایی راه حل های عملی برای مشکلات واقعی بر مبنای گفتمان های فلسفی در مورد حقایق را در صدر اولویت های خویش قرار داده است. تضامیم میتودولوژیک پیرامون چگونگی ایجاد یک چشم انداز بهتر برای دسترسی مهاجرین به خدمات در مسیر راه می چرخند.

پرسش های عمده مطالعه و هدف پروژه را درک بهتر دسترسی به خدمات، شناسایی نیازمندیهای مهاجرین و برداشت های آنها از روند ارائه خدمات در مسیر افغانستان به اروپا تشکیل می دهند. برخی از عناصر با تعاریفات مشخص آن ذیلاً ارائه گردیده اند:

- در این مطالعه تلاش صورت گرفته است که مهاجرین به مثابه افرادی خطاب شوند که به نحوی به عنوان بخشی از جریانات مهاجرت مختلط در حال حرکت قرار دارند، که حرکات مذکور توسط مرکز مهاجرت مختلط (MMC) اینگونه تعریف گردیده اند "حرکات فرامرزی افراد به شمول پناهنده گان که بنابر عوامل آزار و اذیت و جنگ ها به فرار از کشور متوسل می شوند، قربانیان قاچاق و افرادی که به دنبال زنده گی و فرصت های بهتر قرار دارند. آنچه افرادی که بنابر انگیزه ها و عوامل مختلف در جریانات مهاجرت مختلط قرار دارند، عمدتاً از وضعیت حقوقی متفاوت و آسیب پذیری های متعدد برخوردار اند. هرچند بر مبنای قوانین بین المللی حقوق بشر آنها مستحق حمایت می باشند، اما در مسیر راه با موارد متعدد نقض حقوق بشر روبرو اند. افرادی که در جریان مهاجرت مختلط قرار دارند و از مسیر ها و طرق مشابه سفر استفاده می کنند، عمدتاً شامل افرادی می باشند که معمولاً به مسافرت غیرقانونی دست می زنند و به شکل کامل یا قسمی توسط قاچاقبران مهاجر حمایت می شوند".

- در همچو شرایط، سفر عمدتاً به عنوان یک دوره کامل بین عزیمت از یک جامعه یا کشور متبوع الی ورود به یک جامعه یا کشوری که در آن یک مهاجر به یک راه حل دوامدار دست می یابد، تعریف گردیده است (البته از لحاظ تعریف ارائه شده توسط کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان یک راه حل دوامدار به حالتی گفته می شود که مصونیت جسمی، قانونی و مادی را دربر داشته باشد). امکان دارد مهاجرین در مسیر راه هم با تأخیر خواسته و هم با تأخیر ناخواسته روبرو شوند. اینگونه تأخیر می توانند شامل توقف کوتاه مدت چند روزه در مراکز و تأخیر درازمدت چند ماهه و چند ساله که در آن مهاجرین به منظور کسب درآمد به مراحل بعدی سفر پا می گذارند، باشد. بناً می توان گفت که مسافرت از یک تعریف جامع و مشخص برخوردار است.

- در چهارچوب این مطالعه، خدمات در روشنایی تعریفی که توسط کمک های بشردوستانه ارائه گردیده است، تعریف شده اند. محدوده خدمات در واقع محدود به خدماتی می باشد که به منظور "نجات زنده گی، کاهش تکالیف و حفظ کرامت انسانی" مدنظر گرفته شده اند. در روند عرضه خدمات عمدتاً مسائل آتی شامل اند: محافظت از مهاجرین در برابر صدمات جسمی، فراهم نمودن مواد غذایی، آب آشامیدنی و بهداشت، سرپناه، خدمات صحتی، و سایر موارد کمکی، که در واقع به سود افراد متأثر شده ارائه می شوند. تعریف متذکره در روشنایی اصول و روش تمویل مناسب ارائه گردیده است¹. این تعریف مشخص عمدتاً بنابر دو دلیل مورد استفاده قرار می گیرد. اول اینکه فراهم نمودن حمایت حیات بخش به عنوان شرایط حداقل دسترسی مهاجرین به حقوق اساسی بشری، درک اینکه آیا خدمات مذکور قابل دسترس اند یا خیر، یک پیش شرط حیاتی برای روی دست گرفتن اقدامات می باشد. دوم اینکه کشور های که در مسیر افغانستان و اروپا قرار دارند، در مورد نقش عرضه کننده گان خدمات و چهارچوب های حقوقی مختلف و بالاخره میکانیزم های محافظتی قابل تطبیق بالای مهاجرین برداشت های متفاوت دارند. برای اینکه بتوانیم تعاریفات جامع خدمات را مدنظر داشته باشیم، لازم است تا چهارچوب های حقوقی و ساختار های محافظتی که فراتر از محدوده این مطالعه قرار دارند، عمیقاً مورد بررسی قرار گیرند.

این مطالعه از یک رویکرد کیفی استفاده به عمل آورده است، که دربر گیرنده بررسی مدارک و راه اندازی **46** مصاحبه با پاسخ دهنده گان کلیدی (KII) می باشد.

بررسی مدارک به منظور این انجام یافته است تا خطر تضاعف با تلاش های قبلی که در این راستا صورت گرفته اند، و عمدتاً مدارک علمی و مشهود را تحت پوشش قرار داده اند، به حداقل رسانیده شود. بر مبنای یافته ها حاصله از بررسی مدارک و خلاء های شناسایی شده، ابزار مطالعه نیمه ساختاریافته آماده گردید، تا پروسه بعدی جمع آوری اطلاعات را به وجه احسن رهنمایی نماید (لطفاً به ضمیمه دوم مراجعه نمایید). به همین ترتیب، در مراحل مختلف در پیوند با مهاجرت در مسیر های مدیترانه شرقی و بالکان غربی مصاحبه های مفصل کیفی با مهاجرین و پناهنده گان و عرضه کننده گان خدمات صورت گرفته اند.

پس از بررسی مدارک، کشور های مشخص به عنوان کشور های تحت پوشش تحلیل مفصل در این مطالعه انتخاب گردیده اند. بررسی مدارک حاکی از آن است که خلاء های معلوماتی در مورد نیازمندیهای مهاجرین و دسترسی به خدمات در کشور های ایران و ترکیه بیشتر محسوس بوده اند. دسترسی به خدمات در کشور ایران بنا بر پیچیده گی های سیاسی، وضع تحریم ها و وضعیت دسترسی به خدمات امداد رسانی/بشردوستانه خیلی ها و دشوار بوده است. با وجود حضور شورای پناهنده گان دنمارک (DRC) در کشور ترکیه، نهاد های امداد رسانی/بشردوستانه عمدتاً در این کشور بالای شهروندان سوریه تمرکز دارند و متأسفانه نهاد های امداد رسانی/بشردوستانه جهانی وضعیت مهاجرین افغان را در اولویت قرار نداده اند. از اینرو این دو کشور به عنوان مراجع مهم جمع آوری اطلاعات در این پروژه مدنظر گرفته شده اند. باید خاطر نشان سازیم که اطلاعات مرتبط به دسترسی خدمات در میان مهاجرین در حوزه بالکان نیز تا حدی محدود گزارش داده شده است. برای اینکه توانسته باشیم در مورد وضعیت مهاجرین به یک چشم انداز مشخص و منطقی دست یابیم، دو کشور بلغاریا و صربیا را برای جمع آوری آمار انتخاب نموده ایم. در کشور صربیا، یک نقشه برداری مفصل می تواند با برنامه نویسی موجود شورای پناهنده گان دنمارک (DRC) همسویی داشته باشد و از آن حمایت نماید. پیش بینی ها نشان می دهند که کشور بلغاریا می تواند به صورت عموم سرخچی را در مورد وضعیت مهاجرین در سایر کشور های حوزه بالکان در اختیار قرار دهد. کشور یونان در اولویت قرار ندارد، زیرا شورای پناهنده گان دنمارک (DRC) از یک ماموریت پاسخدهی بشردوستانه در این کشور برخوردار است که عمدتاً بالای عرضه خدمات به مهاجرین به شمول افغان ها تمرکز دارد.

مهاجرین و پناهنده گانی که قرار بود به عنوان پاسخ دهنده گان تحت پوشش قرار گیرند، با استفاده از یک ستراتیژی نمونه گیری هدفمندانه شناسایی گردیده اند و در گزینش آنها اطمینان حاصل شده است تا آنها از اقبال مختلف با در نظر داشت جنس، گروه های سنی، وضعیت قانونی و ملیت نماینده گی نمایند. (لطفاً به ضمیمه اول مراجعه نمایید). تمام مهاجرین و پناهنده گانی که با آنها مصاحبه صورت گرفته است کمر سفر به کشور های عضو اتحادیه اروپا را بسته بودند. آنده افرادی که تصمیم گرفته بودند تا به سفر خویش در یکی از کشور های ترانزیت خاتمه بخشند، از این دسته خارج گردیده اند. در چهارچوب این مطالعه، عرضه کننده گان خدمات در روشنایی با تعریف نهاد های امداد رسانی/بشردوستانه تعریف شده اند (لطفاً به ماخذ های ارائه شده در فوق مراجعه نمایید).

در مجموع از ماه فبروری تا ماه اپریل 2021 به تعداد 47 مصاحبه نیمه ساختاریافته در کشور های ترکیه، ایران، بلغاریا و صربیا انجام یافته اند. اکثریت مصاحبه ها به دلیل خطرات ناشی از بیماری همه گیر کووید - 19 از طریق تلفون انجام یافته اند. طوری که تذکر داده شده این مصاحبه ها عمدتاً بین ماه فبروری و اپریل صورت گرفته اند. به منظور شناسایی موضوعات بزرگ از روش کودگذاری (Inductive) و متعاقب آن جهت شناسایی وضعیت از روش فریکونسی یا تکرر استفاده به عمل آمده است. سپس تحلیل کیفی با مدارک موجود مقایسه گردیده است، تا نتایج حاصله مورد تایید قرار گیرند. تلاش های نیز در راستای دستیابی به موافقه پاسخ دهنده گان انجام یافته اند: هدف مطالعه برای مصاحبه شونده گان توضیح گردیده است و توافق شفاهی تمام اشتراک کننده گان مستندسازی گردیده است. شایان تذکر می دانیم که نقل قول های مصاحبه و متن مصاحبه در دیتابیس با خودداری از تذکر نام پاسخ دهنده قابل دسترس می باشند.

تضمین کیفیت در تمام مراحل مدنظر گرفته شده است. برای تمام مصاحبه کننده گان با توجه به مهارت های زبانی آنها به زبان های دری و انگلیسی برنامه های آموزشی رو در رو برگزار گردیدند. محتویات برنامه های آموزشی را مسائل آتی تشکیل می دادند: (الف) مقدمه، هدف، بررسی ابزار

جمع آوری اطلاعات، (ب) متن/ترانسکرپت باکیفیت و یادداشت برداری مؤثر و (ج) تفصیل بیشتر در مورد اهداف و مقاصد مطالعه. تمام مصاحبه ها ضبط گردیده اند، به استثنای حالاتیکه پاسخ دهنده اجازه نداده باشد، که هدف عمومی آن بلند بردن کیفیت متن/ترانسکرپت تولید شده بوده است. مصاحبه کننده گان نسخه های مفصل تحریری (نه شفاهی) مصاحبه ها را تهیه نمودند. تمام نسخه های نخست تحریری هر مصاحبه کننده توسط دست اندرکاران این مطالعه که در صورت نیاز مربیگری تعقیبه را انجام می دادند، مورد بررسی قرار گرفته اند. به همین ترتیب، جهت دستیابی به پاسخ های بیشتر قانونمند، در پرسش های مصاحبه اصلاحات لازم وارد گردیده است.

مجموعه	عرضه کننده گان خدمات		مهاجرین و پناهنده گان		کشور
	اناث	ذکور	اناث	ذکور	
15	0	0	5	10	ایران
12	1	3	2	6	ترکیه
9	3	0	2	4	بلغاریا
11	4	1	4	2	صربیا
47	8	4	13	22	مجموعه

محدودیت ها:

محدودیت های متعددی که یافته های این مطالعه را متاثر ساخته اند، به ملاحظه رسیده اند:

- در این مطالعه از روش های تحقیقات کیفی استفاده به عمل آمده است. همچنان مساعی به خرج داده شده است تا نظریات اقشار مختلف با در نظر داشت ویژه گی های چون جنسیت/جنس، گروه های سنی، وضعیت قانونی و ملیت جمع آوری گردند. بنأ نمونه کیفی نمی تواند بازتاب دهنده خصوصیات جمعیتی مهاجرین در موقعیت های چهارگانه باشد. به همین ترتیب، یافته های این مطالعه نمی توانند از جمعیت عمومی مهاجرین نماینده گی کنند.

- تعداد مهاجرین و پناهنده گانی که با آنها مصاحبه صورت گرفته است به 35 تن می رسد. با توجه به حجم اندک نمونه های گرفته شده، نمی توان بالای تفکیک نتایج آن اطمینان داشت. بنأ، یافته های تفکیک شده باید با منابع ثانوی اطلاعات مقایسه گردند و در مطابقت به آنها مورد تأیید قرار گیرند. بخش اعظم تحقیقات ثانوی مجموع جمعیت مهاجرین و پناهنده گان را در یک محل مشخص تحت پوشش قرار می دهند، حالانکه مطالعه هذا بالای یک زیرمجموعه معین، یعنی افرادی که قصد سفر به اروپای غربی را داشته اند، تمرکز داشته است.

- بنابر نگرانی های محافظتی ناشی از بیماری همه گیر کووید - 19، در این مطالعه از یک روش مصاحبه از راه دور استفاده به عمل آمده است. در نتیجه می توان گفت که صرف با افرادی که سن آنها بالاتر از 17 سال قرار داشته است، مصاحبه صورت گرفته است، زیرا هیچگونه تضمین در مورد اقدامات محافظتی اطفال وجود نداشت. اطفال، خاصاً پسران تقریباً یک سوم حصه جمعیت مهاجرین و پناهنده گان افغان را که وارد اروپا می شوند، تشکیل می دهند.

جنگ های درازمدت، بی ثباتی و عدم انکشاف سبب بیجا شدن و مهاجرت درازمدت افراد از افغانستان به سوی اروپا شده است. مهاجرین غیرقانونی که از افغانستان به سمت اروپای غربی مهاجرت می کنند، عمدتاً یا از مسیر مدیترانه شرقی یا از مسیر بالکان غربی عبور می کنند. از میان کشور های که در مسیر یاد شده قرار دارند، کشور های ترکیه و ایران از تعداد کثیری پناهنده گان و مهاجرین افغان میزبانی می کنند. در پایان سال 2020، تعداد افغان های که در کشور ترکیه درخواست پناهنده گی داده اند به 166,400 تن می رسد، اما تعداد مجموعی افغان ها در این کشور بیش از 450,000 تن تخمین گردیده است. تقریباً 1 میلیون افغان به عنوان پناهنده گان راجستر شده در ایران به سر می برند. دارند و تعداد مجموعی مهاجرین بدون اسناد به 2.5 میلیون تن می رسد. تعداد پناهنده گان و مهاجرین مقیم در حوزه بالکان به گونه قابل ملاحظه پایین به نظر می رسد و تعداد مجموعی آنها به تقریباً 138,500 تن می رسد. اکثریت آنها در کشور های یونان (به تعداد 120,000 تن)، بوسنیا و هرزگوینا (به تعداد 9,000 تن)، صربیا (به تعداد 8,652 تن)، بلغاریا (به تعداد 486 تن) و رومانیا (به تعداد 385 تن) به سر می برند (گزارش مؤسسه حمایت اطفال، سال 2020، صفحه 2).

آمار جهانی خطرات محافظتی در برابر مهاجرین افغان (آمار MMC)

در مسیر های متذکره، افغان ها با خطرات محافظتی فراوان، از سؤاستفاده جسمی و بازداشت گرفته تا خشونت مبتنی بر جنسیت و جنسیت (SGBV) روبرو هستند. یکعده نقاط مشخص در مسیر راه را می توان به عنوان نقاط جدی دارای خطرات محافظتی تلقی نمود. به عنوان مثال، آمار مرکز مهاجرت مختلط (MMC) حاکی از آن اند که تعداد نامتناسبی سرپیچی از اقدامات محافظتی، به شمول تلفات و صدمات در نقاط مرزی بین افغانستان و ایران و نقاط مرزی بین ایران و ترکیه اتفاق می افتند. این مسئله را پناهنده گان و مهاجرینی که با آنها مصاحبه صورت گرفته است، نیز تأیید نموده اند. افزون بر آن، بسته شدن مرز ها در اروپا که عمدتاً ناشی از جلوگیری از ورود مهاجرین غیرقانونی و در این اواخر ناشی از جلوگیری از انتشار بیماری همه گیر کووید - 19 می باشد، نیز سبب شده است تا میزان خطرات محافظتی در جنوب شرق اروپا افزایش یابد. مسدود شدن مرز ها هم سبب شده است تا به قاچاقبران که مرتکبین اصلی اینگونه سرپیچی ها شناخته می شوند امتیاز داده شود و هم میزان دسترسی به عرضه کننده گان خدمات و بازیگران محافظتی کاهش یابد، و در نتیجه مهاجرین و پناهنده گان وادار به این شوند تا راه های دشوارتر و دوردست را در پیش گیرند و بدین ترتیب از مراکز

دارای جمعیت بزرگ که در آن خدمات عرضه می گردند، دوری جویند. تحقیقاتی که در پیوند با پیامد های بیماری همه گیر کووید - 19 انجام یافته اند، حاکی از آن اند که 42 درصد عودت کننده گان افغان نیاز بیشتر به قاچاقبران را گزارش داده اند و 85 درصد آنها خاطر نشان نموده اند که مسیر های که آنها می پیمایند، عمدتاً مملو از خطر بوده می باشند (گزارش مرکز مهاجرت مختلط، سال 2020).

2 به هیچگونه آمار رسمی در مورد جمعیت دسترسی وجود نداشته است. بناً آمار متذکره بر مبنای تخمینی که توسط بنیاد ترک - افغان صورت گرفته است، ارائه گردیده اند. در لینک ذیل قابل دسترس می باشد:

<https://www.afghanistan-analysts.org/fa/reports/migration/mass-deportations-of-ghania-from-turkey>

نقاط مرزی ... عمده ترین نقاط خطر به شمار می روند، زیرا [مهاجرین] با قاچاقبران و سایر افراد نامطلوب که اطفال را حین انتقال از مرز ها همراهی می کنند، مخلوط می شوند. چیزیکه برای ما کاملاً قابل دید نمی باشد.

(مصاحبه با پاسخ دهنده کلیدی 2، در کشور صربیا)

بسته شدن مرز ها در اروپای جنوب شرقی، در واقع با افزایش رویداد های عقب راندن مهاجرین همراه بوده است. این درست زمانی می باشد که از مواصلت، ورود و یا اقامت مهاجرین و پناهنده گان در یک کشور جلوگیری می شود. اینگونه عقب رانی ها عمدتاً با سرقت و خشونت، منجمله خشونت جنسی مترافق می باشند، که می توانند صدمات جدی جسمی و روانی را در پی داشته باشند. همچنان می تواند سبب جدایی مهاجرین از خانواده های شان شود، چون اعضای خانواده این افراد ابتدا بازداشت شده و سپس در مناطق و یا کشور های مختلف رها می شوند (مصاحبه با پاسخ دهنده کلیدی 1، در کشور صربیا). طوری که تذکر داده شد، تراومای ناشی از آن اعتماد مهاجرین و پناهنده گان را خدشه دار ساخته و علاقمندی آنها را به عرضه کننده گان خدمات شدیداً کاهش می بخشد.

از زمان اوج به اصطلاح "بحران مهاجرین" در اروپا در سال 2015، در آمار مرتبط به جمعیت مهاجرین و پناهنده گان تغییرات رونما گردیده است. اکنون گروه های اندک خانواده ها به اروپا می رسند و کتله بزرگ مهاجرین را اطفال بدون سرپرست و دور از والدین (UASC) تشکیل می دهند. به عنوان مثال، ارقام افراد مواصلت کرده در این اواخر به کشور بلغاریا طورپرست که 56 درصد آنها را مردان، 10 درصد آنها را زنان و 34 درصد آنان را اطفال تشکیل می دهند (گزارش کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان، سال 2019). خاصتاً این مسئله در مورد افغان ها صدق می کند، زیرا بنابر افزایش هزینه و خطرات ناشی از بسته شدن مرز ها در برابر گروه های خانواده موانع قابل ملاحظه ایجاد گردیده اند. در عوض، آنها تلاش به خرج می دهند تا مردان و پسران جوان خویش را به اروپا بفرستند، زیرا آنها امیدوار اند که این دسته می تواند مسیر مهاجرت را به سرعت بیمابند و جهت پرداخت هزینه سفر خویش و فراهم نمودن مخارج زنده گی خانواده های خویش که در افغانستان باقی مانده اند، به زودی کار پیدا کنند. این مسئله در گزارشات گراف بلند اطفال بدون سرپرست و دور از والدین (UASC) که از افغانستان مهاجرت می کنند و در اتحادیه اروپا (EU) درخواست پناهنده گی می دهند، بازتاب یافته است و میزان آن از سال 2018 تا سال 2019 حدود 46 درصد افزایش کسب نموده است. بیش از 85 درصد این افراد را مردان بین سنین 14-18 سال تشکیل می دهند (گزارش دفتر حمایت از پناهجویان در اروپا، سال 2020، صفحه 101).

3 ابتکار موسوم به میکانیزم نظارت مهاجرت مختلط (4mi) متعلق به مرکز مهاجرت مختلط، آمار مرتبط به خطرات محافظتی و آسیب پذیری افراد در حال حرکت را جمع آوری می نماید. جهت دریافت آمار و گزارشات، لطفاً به لینک (<https://mixedmigration.org/>) مراجعه نمایید.

4 مشتمل بر کشور های آلبانیا، بوسنیا هرزگوینیا، بلغاریا، کرواسی، یونان، کوزوو، مونتینی نیگرو، مقدونیه شمالی، رومانی، صربیا، تراکی شرقی (ترکیه).

5 لطفاً به تصاویر مرزی در لینک (<https://drc.ngo/our-work/where-we-work/europe/bosnia-and-herzegovina/>) مراجعه نمایید.

میزان پذیرش افغان های که در اروپا درخواست پناهنده گی می دهند در سال 2020 به 53 درصد می رسید. اما میزان پذیرش آنها نظر به اینکه آنها در کدام کشور درخواست می دهند، به گونه قابل ملاحظه متفاوت بوده و این تفاوت بین 1 - 99 درصد می باشد (گزارش دفتر حمایت از پناهجویان در اروپا، سال 2020). در ضمیمه سوم مقدمه ای در مورد چهارچوب های جهانی و منطقوی اثرگذار بالای روند عرضه خدمات به مهاجرین و پناهنده گان افغان ارائه گردیده است.

کدام خدمات در کدام موقعیت ها قابل دسترس اند؟

این بخش گزارش انواع عمده خدمات امداد رسانی/بشر دوستانه و محافظتی موجود در کشور های تحت پوشش و شرایط دسترسی به آنها را مورد بررسی قرار داده است. رنگ ها نمایانگر درجه ای است که مهاجرین و پناهنده گان دارای اسناد و بدون اسناد افغان قادر به مرفوع ساختن نیازمندیهای خویش در داخل کشور خود هستند، خواه از طریق یک عرضه کننده خدمات خارجی باشد، خواه از طریق منابع شخصی آنها. این مسئله بنابر دلایلی که بعداً در مورد آن بحث صورت خواهد گرفت، شامل نیازمندی های آنها خاصاً در مناطق مرزی نمی شود. مهاجرین دارای اسناد عمدتاً شامل اشخاصی می باشد که امکان دارد قصد مهاجرت غیرقانونی داشته باشند، اما در حال حاضر مجوز سفر در اختیار دارند، مانند حاملین ویزه بازدید در ایران. در پیوند به هر کشور یک تحلیل در مورد چگونگی و امکان ورود بازیگران غیر ملی به کشور ارائه گردیده است.

کشور ایران:

نیازمندیها	افراد دارای اسناد	افراد بدون اسناد
مواد غذایی/آب آشامیدنی		
اقلام غیر غذایی		
خدمات صحتی اولیه		
خدمات صحتی ثانوی/ثالث		
مساعدت های حقوقی		
سرپناه		
آموزش		
اشتغال		
حمایت روانی - اجتماعی		
محافظت در برابر خشونت جنسی و مبتنی بر جنس		
محافظت اطفال		

مدل عرضه خدمات برای مهاجرین و پناهنده گان در ایران عبارت از **ادغام در سیستم دولتی** می باشد. این بدان معناست که افغان های مقیم ایران در صورتیکه در سیستم همایش راجستر شده باشند، آنها می توانند به اکثریت خدمات دسترسی داشته باشند. قابل یاد آور است که مسئولیت مدیریت سیستم متذکره را اداره امور بیگانگان و مهاجرین خارجی (BAFIA) بر عهده دارد. اما آنچه افغان های که بعد از سال 2003 وارد ایران می شوند، عمدتاً به عنوان مهاجرین اقتصادی شناخته می شوند، که آنها برای درخواست پناهنده گی و یا وضعیت مهاجرت هیچ گزینه یی ندارند و حین ورود به کشور ایران و یا زنده گی در این کشور از هیچگونه حمایت برخوردار نمی باشند. بناً آنها نمی توانند کارت همایش را دریافت کنند (Zetter, 2018). صرف یک تن که در جریان این مطالعه با او مصاحبه صورت گرفته است از کارت همایش برخوردار بوده است، که در این اواخر قادر به دریافت آن شده است، چون خانم وی از یک مشکل صحتی مزمن رنج می برد. پنج تن دیگر از ویزه سفر برخوردار بوده اند که به آنها این اجازه را نیز می داد تا به خدمات صحتی دولتی دسترسی داشته باشند. **نیاز به داشتن اسناد** به این معناست که اکثریت افغان های که از خاک ایران به گونه ترانزیت استفاده می کنند، در واقع به نهاد های عرضه کننده خدمات اصلی که همانا دولت جمهوری اسلامی ایران می باشد، دسترسی ندارند. یگانه استثنا می تواند آموزش باشد که به روی تمام اطفال مقیم در ایران باز می باشد.

برای افغان های که از امکانات بهتر پرداخت برخوردار اند، **خدمات سکتور خصوصی** قابل دسترس می باشند. در حقیقت در سال 2019 مجموعاً 62000 تن افغان ها به منظور تداوی به کشور ایران سفر نموده اند. آمار فقر در ایران از حساسیت زیاد برخوردار می باشند، بناً دستیابی به آمار دقیق و موجود فقر یک کار بس دشوار است، اما باید خاطر نشان نمود که اکثریت افغان های مقیم ایران از عواید کافی برای مرفوع ساختن تمام نیازمندی های خویش از طریق عرضه کننده گان سکتور خصوصی برخوردار نمی باشند، اما احتمال دارد برای نیازمندی های فوری به آن دسترسی داشته باشند.

6see <https://www.laingbuissonnews.com/ijtj/news-ijtj/iran-to-target-more-afghan-patients/>

مؤسسات غیردولتی را در ایران می توان به ندرت سراغ نمود و اگر دریافت هم شوند از مقررات سخت برخوردار اند. یک‌کده مؤسسات غیردولتی محلی و بین المللی در ایران وجود دارند که برای افغان ها کار می کنند و عمدتاً برنامه خدمات صحتی ثالث، خدمات تعلیمی و برنامه های آموزشی انکشاف مهارت ها را ارائه می نمایند. فعالیت های آنها از نزدیک توسط دولت جمهوری اسلامی ایران کنترل می شود و مؤسسات غیردولتی بین المللی با مستفیدین ارتباط مستقیم ناچیز دارند. در حالیکه مؤسسات غیردولتی صرف باید به گونه رسمی برای پناهنده گان دارای اسناد خدمات ارائه نمایند، آنها وقتاً فوقتاً یک کتله کوچک مستفیدین بدون اسناد را تحت پوشش فعالیت خود قرار می دهند. یک شبکه رجعت دهی وجود دارد که هماهنگی آنرا کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان بر عهده دارد، اما در حقیقت به نظر می رسد که تعداد مجموعی مستفیدین بدون اسناد متعلق به تمام مؤسسات غیردولتی کمتر از 5000 تن باشد، حالانکه تعداد مجموعی افغان های بدون اسناد تقریباً 2.5 میلیون تن تخمین گردیده است.

سه تن پاسخ دهنده گان که تمام آنها را مردان جوان تشکیل می داد وجود داشتند که به گونه پلان ناشده/غیرمنظم از **نهای های مبتنی بر جامعه** کورس های سوادآموزی، مواد غذایی و البسه دریافت می کردند، که توسط همکاران شان به آنها معرفی گردیده بودند. این در حالیست که گسترش فعالیت نهاد های مبتنی بر جامعه در راستای رسیده گی به مهاجرین و پناهنده گان بدون اسناد کمتر محسوس بود، زیرا این کار سبب می شد تا هم مهاجرین غیرقانونی و هم نهاد های مبتنی بر جامعه مورد توجه مقامات قرار گیرند. در کشور ایران، رسیده گی به افغان های بدون اسناد تا حدی قابل تحمل می باشد، اما وضعیت مذکور عمدتاً به یک وضعیت "نباید پرسید و نباید چیزی گفت" شباهت دارد. بالمقابل، افغان های که در انتظار رفتن به اروپا قرار دارند به گونه قابل ملاحظه به قاچاقبران، خانواده های که در ایران به سر می برند، مساعدت های که از افغان ها و جامعه میزبان جمع آوری می شوند و بالاخره به توانایی شخصی خود اتکا می کنند، تا هزینه خدمات سکتور خصوصی را بپردازند.

از آنجاییکه تعداد انگشت شماری مهاجرین و پناهنده گان که قصد رفتن به اروپا را دارند از کارت همایش برخوردار اند، نیازمندیهای مسافری بدون اسناد در اولویت قرار دارد. نیازمندی های حادی که مکرراً از آن تذکر به عمل آمده است همانا نیازمندیهای مرتبط به **خدمات صحت جسمی و روانی** می باشند. اینگونه نیازمندی ها عمدتاً ناشی از صدمات وارده در نقاط مرزی، منجمله صدمات ناشی از تجاوز جنسی بالای زنان و اطفال و همچنین صدماتی که در خاک ایران اتفاق می افتند، می باشد.

او در ناحیه پا خونریزی داشت شدیداً درد می کشید. تقریباً نیم روز با خطوط تلفونی کمک های عاجل و شفاخانه ها تماس گرفتیم. متأسفانه، از آنجاییکه ما مهاجر غیرقانونی بودیم، هیچ کس نخواست تا برای ما کمک طبی و یا آمبولانس بفرستد.

(مصاحبه با مرد 19 ساله، در کشور ایران)

فضای محافظتی در ایران طوریست که در آن بازیگران جامعه مدنی از توانایی و نفوذ قابل ملاحظه بالای روند عرضه خدمات به مهاجرین غیرقانونی برخوردار نمی باشند. عملی ترین رویکرد می تواند حمایت از تلاش ها برای **قانونمند ساختن سفر** به ایران باشد. موانع عمده که در برابر این کار وجود دارند عبارت از مشکلات اخذ پاسپورت در افغانستان بنابر متمرکز بودن پروسه مورد نظر در کابل می باشد، که عمدتاً با فقدان آگاهی عمومی در مورد پروسه های کاری و هزینه اخذ پاسپورت و ویژه مترافق می باشد.

عوامل عمده در کشور ایران:

- کتله بزرگ مهاجرین و پناهنده گان افغان که می توانند افراد تازه وارد را کمک کنند.
- شرایط ثبت و راجستر برای دسترسی به خدمات دولتی.
- محدودیت های که در برابر فعالیت های مؤسسات غیردولتی موانع ایجاد می کنند، خاصتاً در پیوند با مهاجرین بدون اسناد.

- خدمات فعال سکنتور خصوصی.
- خدمات جدی جسمی و روانی حین عبور از مرز ها.

کشور ترکیه:

نیازمندها	افراد داری اسناد	افراد بدون اسناد
مواد غذایی/آب آشامیدنی		
اقلام غیرغذایی		
خدمات صحتی اولیه		
خدمات صحتی ثانوی/ثالث		
مساعدت های حقوقی		
سرپناه		
آموزش		
اشتغال		
حمایت روانی - اجتماعی		
محافظت در برابر خشونت جنسی و مبتنی بر جنس		
محافظت اطفال		

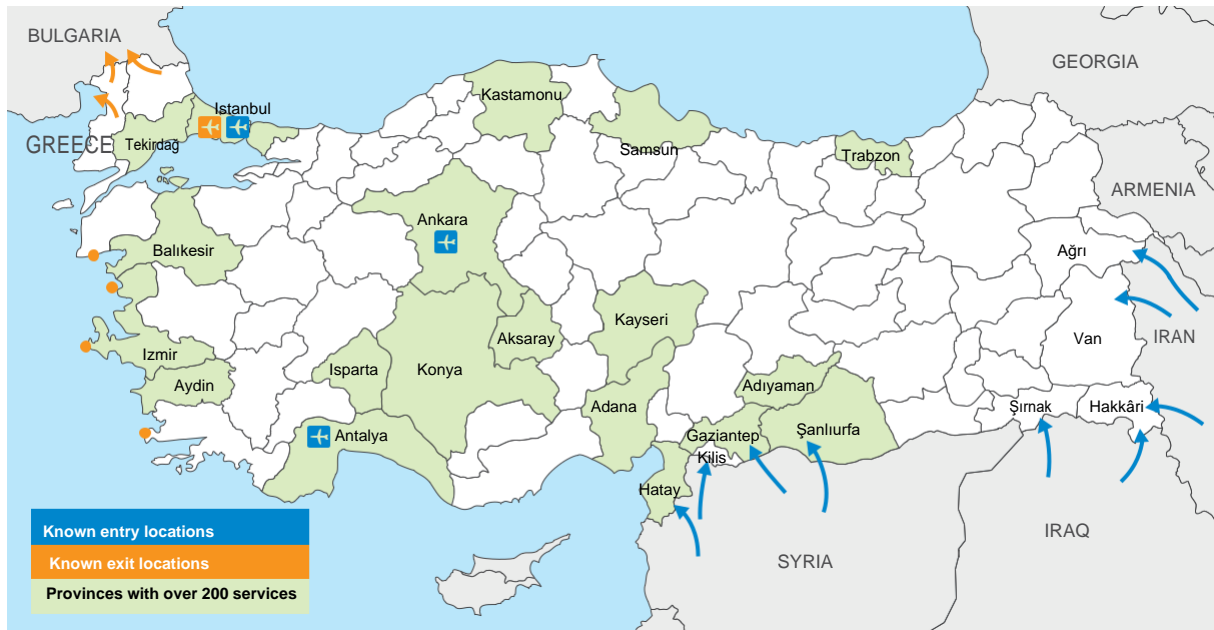
سه نوع چهارچوب محافظتی در کشور ترکیه تطبیق می شوند، که نظر به اینکه متقاضی شهروند اصلی اروپایی است، شهروند کشور سوریه است و یا شهروند کدام کشور دیگر است، از طرزالعمل ها و حقوق متفاوت برخوردار می باشد. این مسئله در ضمیمه چهارم به تفصیل ارائه گردیده است. افغان های که به تازه گی وارد ترکیه می شوند می توانند برای دریافت **حمایت بین المللی** به ریاست ولایتی مدیریت مهاجرت (در کشور ترکیه) درخواست بدهند. آنده پناهجویانی که در کشور ترکیه راجستر شده اند، یک کارت اقامه به نام کیملیک دریافت می کنند که دسترسی آنها به خدمات مختلف مانند خدمات صحتی، آموزشی، عدلی و قضایی و بالاخره دسترسی به اشتغال رسمی (شش ماه بعد از راجستر) را برای آنها فراهم می سازد. خدمات متذکره صرف در شهر های تعیین شده برای پناهجویان قابل دسترس می باشند و عمدتاً به عنوان **شهر های کوچک شناخته** می شوند و پناهنده گان افغان نمی توانند شهر خود را تغییر دهند، زیرا در آنجا به هیچگونه اشتغال و یا حمایت بشردوستانه دسترسی نخواهند داشت⁷. **مهاجرین و پناهنده گان بدون اسناد** قادر به دسترسی به خدمات رسمی و یا اکثر خدمات ارائه شده توسط مؤسسات غیردولتی/سازمان ملل متحد نخواهند بود و در صورتیکه آنها به دریافت خدمات دولتی متوسل شوند، با خطر رد مرز روبرو خواهند شد (مصاحبه با پاسخ دهنده کلیدی 4، در کشور ترکیه). در عوض، افغان های بدون اسناد عمدتاً به جوامع افغان در شهر های بزرگ اتکا می کنند، که تعداد آنها از سال 2015 بدینسو به گونه چشم گیر افزایش یافته اند.

من یک ماه پیش دندان درد بودم ... یک افغان دیگر که به شکل غیرقانونی به حیث داکتر دندان کار می کند دندانم را معالجه نمود و فعلاً خوب هستم. افغان ها از خدمات منحصر به خود برخوردار اند، مانند حواله، دوکتوران، قرضه دهنده گان، استخدام کننده گان، قراردادیان، مکاتب که به گونه شخصی مدیریت می شوند، هر آنچه شما نیاز داشته باشید.

(مصاحبه با مرد 28 ساله، در کشور ترکیه)

7 برای دریافت معلومات در مورد موقعیت های که پناهجویان افغان می توانند در آن به سر ببرند به لینک <https://help.unhcr.org/turkey/information-for-non-syrians/registration-rsd-with-unhcr/> مراجعه نمایید.

بنابر بحران سوریه، صد ها مرجع عرضه کننده خدمات امداد رسانی/بشر دوستانه و محافظتی در ترکیه از پناهنده گان حمایت می کنند. این در حالیست که ساختار های نهاد های امداد رسانی/بشر دوستانه در ترکیه چند پارچه بوده و **هیچگونه سیستم رجعت دهی مرکزی وجود ندارد**. در عوض، تعدادی از خطوط تلفونی و مراکز معلوماتی مهاجرت به چشم می خورند که توسط نهاد های امداد رسانی/بشر دوستانه در گوشه های مختلف کشور مدیریت می شوند. خصوصاً نفوذ در سیستم برای افغان ها دشوار می باشد، زیرا عرضه کننده گان خدمات فعالیت های امداد رسانی/بشر دوستانه و دسترسی به خدمات را به منظور رسیده گی به شهروندان سوریه طرح ریزی نموده اند (مصاحبه با پاسخ دهنده گان کلیدی 2 و 3، در کشور ترکیه).

ولایت های که از بیشتر از 200 نوع خدمات برخوردار اند:

هرچند از لحاظ نظری تمام پناهجویان راجستر شده می توانند به خدمات دسترسی مساویانه داشته باشند، اما طرح ریزی و موقعیت خدمات عمدتاً به **نیازمندیهای پناهنده گان سوری رسیده گی می کنند**، که تعداد آنها به مراتب از افغان ها بیشتر می باشد. علی الخصوص این مسئله در مورد خدمات مؤسسات غیردولتی بیشتر صدق می کند، که تقریباً به گونه کامل به بودجه سازمان های تمویل کننده گان که به بحران سوریه رسیده گی می کنند، متکی می باشند. به عنوان مثال، محلات عرضه خدمات پناهنده گان در ترکیه با نقاط ورود و مسیر های پناهنده گان سوریه سروکار دارند.

خصوصاً در ایالت وان که به گفته شماری از پاسخ دهنده گان به خدمات بیشتر نیاز دارد. این در واقع **نخستین نقطه ورود** برای اکثریت افغانان های می باشد که به باور پاسخ دهنده گان به درجه اول به خدمات صحتی عاجل (برای تداوی صدمات ناشی از سفر)، مواد غذایی، سرپناه و خدمات محافظتی/رجعت دهی عمومی، نیاز دارند. شماری زیادی از پاسخ دهنده گان اظهار داشته اند که آنها بدون هیچگونه ارتباط با عرضه کننده گان خدمات از طریق ایالت وان به ایالت های انقره و یا استانبول مسافرت نموده اند. این در حالیست که هم کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان و هم نهاد همکار آن به نام انجمن همبستگی با پناهجویان و مهاجرین (ASAM)، در آنجا از دفاتر رسمی برخوردار اند. این نابسامانی احتمالاً می تواند ناشی از **سطح پایین آگاهی** افغان ها قبل از ورود به خاک ترکیه و موجودیت نیرو های امنیتی باشد. ایالت وان بنابر تلاش های دولت در راستای سرکوب نمودن کرد ها در این ولایت شکل نظامی را به خود گرفته است و در نتیجه ایالت متذکره را به یک منطقه خیلی حساس برای دولت و بالنوبه به یک منطقه دشوار برای فعالیت های جامعه مدنی مبدل ساخته است.

عرضه کننده گان خدمات کلیدی که مهاجرین و پناهنده گان از آنها یادآوری نموده اند عمدتاً شامل انجمن همبستگی با پناهجویان و مهاجرین (ASAM) و هلال احمر ترکی (TRC) می باشند که فعالیت های شبکه مصونیت اجتماعی اضطراری (ESSN) را تطبیق می نمایند. انجمن همبستگی و امدادسانی پناهنده گان افغان (ARSA) یک نهاد کوچک بوده که خدمات محدود عرضه می کند، اما از یک گروه واتس اپ و صفحه فیسبوک برخوردار می باشد، که افرادی که با آنها مصاحبه صورت می گیرد به آنها مراجعه می کنند.

عوامل عمده در کشور ترکیه:

- خدمات برای تمام افغان های که برای دریافت حمایت بین المللی درخواست داده اند، قابل دسترس می باشند.
- پناهجویان مکلف هستند تا در شهر های کوچک زنده گی کنند.
- افغان های بدون اسناد عمدتاً در شهر های بزرگ در جوامع بزرگ افغانی به سر می برند.
- خدمات عمدتاً به منظور رسیده گی به پناهنده گان سوریه طرح ریزی گردیده اند.
- خدمات امدادسانی/بشردوستانه و خدمات محافظتی متعددی به چشم می خورد، اما متأسفانه سیستم رجعت دهی مرکزی وجود ندارد.

کشور بلغاریا:

نیازمندیها	افراد داری اسناد	افراد بدون اسناد
مواد غذایی/آب آشامیدنی		
اقلام غیرغذایی		
خدمات صحتی اولیه		
خدمات صحتی ثانوی/ثالث		
مساعدت های حقوقی		
سرپناه		
آموزش		
اشتغال		
حمایت روانی - اجتماعی		
محافظت در برابر خشونت جنسی و مبتنی بر جنس		
محافظت اطفال		

پروسه ثبت و راجستر اداره دولت برای پناهنده گان (SAR) در جمهوری بلغاریا به عنوان **پیش شرط دسترسی به خدمات دولتی پنداشته می شود**. اما، دولت بلغاریا فعالانه تلاش به خرج می دهد تا از طریق فشار های شدید در مرز های خویش مانع درخواست پناهنده گی در سرزمین خود شود. در سال 2020 صرف 296 تن پناهجویان قادر به ارائه درخواست برای دریافت محافظت بین المللی در نقاط مرزی رسمی شده اند و صرف 14 درصد آنها بدون بازداشت قادر به دسترسی به طی مراحل درخواست پناهنده گی بوده اند (گزارش ECRE ، سال 2020، صفحه 19).

خدمات دولتی در مراکز ترانزیت و مراکز پذیرش و راجستر قابل دسترس می باشند. مراکز باز در شهر های صوفیه، بانیا، پاستروگور و هارمانلی و دو مرکز بسته در شهر های صوفیه و لیوبیمتس وجود دارند. آنده پناهجویانی که تصمیم دارند در خارج از مراکز یاد شده در منازل شخصی خویش زنده گی نمایند، معمولاً از **حق دسترسی** به مواد دولتی و یا حمایت اجتماعی **محروم می شوند**. در نتیجه اکثریت آنها زنده گی در یکی از مراکز را انتخاب می کنند. از لحاظ قانونی، شرایط پذیرایی باید فراهم کننده خدمات مسکن مواد غذایی، مساعدت های اجتماعی، بیمه صحتی و مراقبت های صحتی و روانی باشند. اما، از سال 2015 بدینسو از طریق مراکز متذکره صرف می توان به سرپناه، مواد غذایی و مراقبت های صحتی اولیه دسترسی داشت، چون عملاً هیچگونه حقوق دیگر از جانب دولت فراهم نمی شود (گزارش ECRE ، سال 2020، صفحه 53). اداره دولت برای پناهنده گان علاوه بر عرضه خدمات اساسی از کارمندان اجتماعی نیز برخوردار می باشد، که مهاجرین را در راستای دسترسی به انواع مختلف خدمات دولتی و غیردولتی یاری می رسانند.

9 لطفاً برای مقدمه ی در مورد چهارچوب و طرزالعمل های حقوقی کشور بلغاریا، به ضمیمه چهارم تحت عنوان چهارچوب محافظت مراجعه نمایید.

به طور غیررسمی، اداره دولت برای پناهنده گان پناهجویان (SAR) پناهجویان را به اساس ملیت آنها در مراکز متذکره جابجا می سازند. در مرکز موسوم به وینا رامپا در شهر صوفیه حدود 97 درصد افغان ها به سر می برند که 50 درصد آنها را افراد زیر سن قانونی تشکیل می دهند (گزارش شبکه همبستگی پناهنده گان، سال 2018). بر مبنای قوانین بلغاریا، افراد زیر سن قانونی بدون همراه باید در "محل اقامت ویژه" جابجا شوند، اما **مراکز جداگانه برای اطفال بدون سرپرست و دور از والدین قابل دسترس نمی باشند**. از سال 2019 بدینسو اداره بین المللی مهاجرت (IOM) بنا بر نبود گزینه های متناسب با اطفال پروژه "زون های مصون" را در مرکز وینا رامپا راه اندازی نموده است. به استثنای زون مصون اطفال، **شرایط در مراکز پذیرش** پایینتر از معیارات حداقل و یا معادل آن می باشد، و عمدتاً با مشکلات دوامدار صحتی مترافق می باشد.

تعداد مؤسسات غیردولتی حمایت کننده از مهاجرین و پناهنده گان در بلغاریا نسبتاً ناچیز بوده و عمدتاً در مراکز دولتی و شهر صوفیه پایتخت کشور و حوزه بزرگ ترانزیت کشور قابل دسترس می باشند¹⁰. **مراکز معلوماتی** غیردولتی در نقاط ورودی اصلی شهر های بورگاس و صوفیه به چشم می خورند. این امر سیستم را کمک می کند تا به آسانی افراد تازه وارد را تنظیم نمایند. در حالیکه **سیستم رجعت دهی مرکزی وجود ندارد**، رجعت دهی افراد عمدتاً بین مؤسسات غیردولتی و خدمات دولتی صورت می گیرد. مؤسسات غیردولتی معمولاً در گروه ها و سکتور های معین تجربه و تخصص دارند، به عنوان مثال: خدمات اساسی (صلیب سرخ، شورای زنان پناهنده، کاریتاس صوفیه). مشکلات صحتی و معلولیت (صلیب سرخ)، صحت روانی و خشونت جنسی و مبتنی بر جندر (مرکز نادیا)، اطفال بدون سرپرست (کمیته هلسنگی بلغاریا)، و لیزبین، گی، دو جنسی، ترانس جندر و بین جنسی (Deystvie). دسترسی به خدمات مساعدت های حقوقی نیز عمدتاً از طریق مؤسسات غیردولتی صورت می گیرد، زیرا خدمات مساعدت های حقوقی دولتی ضعیف و محدود می باشند. صرف کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان و نهاد همکار آن کمیته هلسنگی بلغاریا به مناطق مرزی دسترسی منظم دارند.

عوامل عمده در کشور بلغاریا:

- عقب راندن مهاجرین در مرز ها مانع ورود به کشور می شود.
- شرایط ثبت و راجستر جهت دسترسی به خدمات.
- خدمات در شهر های بزرگ و مراکز دولتی قابل دسترس می باشند.
- ارائه خدمات ضعیف در مراکز دولتی.
- موجودیت مراکز معلوماتی در موقعیت های کلیدی در مسیر راه.

10 لطفاً برای دریافت نقشه برداری خدمات به لینک (<http://mapping.refugee-integration.bg/>) مراجعه نمایید.

کشور صربیا:

نیازمندها	افراد داری اسناد	افراد بدون اسناد
مواد غذایی/آب آشامیدنی		
اقلام غیرغذایی		
خدمات صحتی اولیه		
خدمات صحتی ثانوی/ثالث		
مساعدت های حقوقی		
سرپناه		
آموزش		
اشتغال		
حمایت روانی - اجتماعی		
محافظت در برابر خشونت جنسی و مبتنی بر جنس		
محافظت اطفال		

در کشور صربیا، مدیریت و هماهنگی خدمات مهاجرین و پناهنده گان به دوش دولت جمهوری صربیا بوده که خدمات متذکره عمدتاً از طریق پنج مرکز پناهنده گی و 11 مرکز پذیرش/ترانزیت ارائه شده و فعالیت های آن توسط کمیساری پناهنده گان و مهاجرین (CRM) انجام می یابند و دو مرکز برای اطفال اختصاص داده شده اند. ثبت و راجستر مستلزم ارائه درخواست پناهنده گی می باشد و قبل از ارائه درخواست برای دریافت مشاوره حقوقی و رسیده گی به هرگونه نیازمندی اضطراری مدت 15 روز فرصت داده می شود¹¹. تقریباً 80 درصد مهاجرین و پناهنده گانی که می خواهند از خاک صربیا عبور کنند، ثبت و راجستر می شوند و به یکی از مراکز متذکره دسترسی پیدا می کنند. و حدود 5 درصد آنها درخواست پناهنده گی خود را به شکل رسمی ارائه می کنند، که در واقع نمایانگر اینست که صربیا به صورت عموم یک کشور ترانزیتی می باشد (ECRE، سال 2020، صفحه 11). مراکز یاد شده خدمات اساسی را با رعایت ستندرد های مناسب در سرتاسر کشور، اما عمدتاً در مناطق مرزی ارائه می کنند¹². نهاد ها، مؤسسات غیردولتی و سازمان های دیگر نیز وجود دارند و بیشتر علاقمند عرضه خدمات ثانوی یا تخصصی می باشند. مؤسسات غیردولتی عمدتاً خدمات و برنامه های رسیده گی خویش را در محلات تجمع ارائه می نمایند. معمولاً خدمات بیشتر تخصصی صرف در شهر های بزرگ قابل دسترس می باشند، بنأ دسترسی به آنها از مراکزی که در امتداد مرز ها قرار دارند، دشوار می باشد. به عنوان مثال، تمام نهاد های حمایت کننده افراد شامل در کتگوری لیزبین، گی، دو جنسی، ترانس جنس و بین جنسی (LGBTI) در شهر های بلگراد و نووی ساد موقعیت دارند.

یافته های این مطالعه در کشور صربیا حاکی از آن اند که سه چهارم حصه مهاجرین و پناهنده گان غیرقانونی مشکلات حاد روانی را تجربه می کنند (گزارش شبکه ابتکار خدمات روانی - اجتماعی، سال 2020). با وجود یک نیاز مشهود، در حال حاضر فراهم ساختن خدمات حمایت روانی - اجتماعی (PSS) در مقایسه با فراهم ساختن خدمات اساسی در اولویت قرار ندارد (مصاحبه با پاسخ دهنده کلیدی 3، در کشور صربیا). تداوی تراوما نزد افرادی که همواره در حرکت اند مشکلات فراوانی در پی دارد، اما زنانیکه به آنها مصاحبه صورت گرفته است اظهار داشته اند که سهولت دسترسی به کارمندان دلسوز و فضای مصؤن می تواند تاثیرگذار باشد. لازم است تا در درازمدت، مسئولیت خدمات صحت روانی مهاجرین و پناهنده گان از مؤسسات غیردولتی به خدمات دولتی انتقال یابد، خاصتاً در صورتیکه قرار باشد مهاجرین و پناهنده گان برای مدت طولانی در کشور صربیا باقی بمانند.

11 لطفاً برای مقدمه ی در مورد چهارچوب و طرزالعمل های حقوقی کشور صربیا، به ضمیمه چهارم تحت عنوان چهارچوب محافظت مراجعه نمایید.

12 لطفاً جهت دریافت معلومات در مورد موقعیت های مراکزی به لینک <http://www.unhcr.rs/CentreProfiling/overview.php> مراجعه نمایید.

تعداد کثیری از **مؤسسات غیردولتی دسترسی به مناطق مرزی را از دست داده اند**، که دلیل عمده آنرا محدودیت های بودجوی تشکیل می دهد که توانایی آنها را از لحاظ نظارت از اوضاع متأثر ساخته است، و مهاجرین و پناهنده گان اظهار داشته اند که تلاش آنها در راستای گزارش دهی قضایای نقض حقوق بشر در مناطق مرزی، موفق نبوده اند. در هر دو حالت، مترجمین به احتمال اغلب مترجمین نهاد های متعلق به سازمان ملل متحد اظهار داشته اند که آنها نمی توانند شکایت درج کنند. این مسئله با نگرانی های که عرضه کننده گان خدمات نیز در پیوند با نیاز به **ترجمه ستندرد و مسلکی تری** به آن اشاره نموده اند، همخوانی دارد.

کشور صربیا از یک **میکانیزم رجعت دهی مرکزی** خیلی مؤثر برخوردار است، که هماهنگی آنرا کمپساری پناهنده گان و مهاجرین (CRM) به دوش دارد. **یک مرکز واحد طی مراحل** در نهاد های دولتی و مؤسسات غیردولتی عرضه کننده خدمات وجود دارد که در بلگراد به Mixaliste شهرت دارد و مهاجرین با آن آشنایی کامل دارند. با توجه به سهولت های دسترسی به خدمات در کشور صربیا که مهاجرین گزارش داده اند، این مجموعه ای از مراکز باز و سیستم رجعت دهی نیرومند تحت اداره دولت باید به عنوان یک تجربه مؤفق در کشور های ترانزیت تلقی شود. یک سیستم خوب رجعت دهی، نیازمندیهای مهاجرین و پناهنده گان را حین ورود به کشور در پیوند به آگاهی قبلی در مورد نهاد های مشخص مرفوع می سازد. بناً لازم است تا نهاد های که در راستای تشویق مهاجرین برای جستجوی خدمات فعالیت می کنند، معلومات مرتبط به مراکز باز و مرکز معلوماتی را در اختیار آنها قرار دهند.

عوامل عمده در کشور صربیا:

- ثبت و راجستر و دسترسی به خدمات، مستلزم ارائه درخواست پناهنده گی می باشد.
- خدمات اساسی در مراکز که توسط دولت اداره می شوند، کافی می باشند.
- دسترسی به خدمات ثانوی معمولاً مستلزم حمایت مؤسسات غیردولتی می باشد.
- خدمات ترجمه محدود بوده و از کیفیت خوب برخوردار نمی باشند.
- دسترسی به خدمات حمایت روانی - اجتماعی باید بهبود یابد.
- یک مرکز رجعت دهی مرکزی و یک مرکز واحد طی مراحل وجود دارد.

در میان بازیگران برداشت از نیازمندیها تحت تاثیر چه
چیز قرار دارد؟

چشم انداز: مهاجرین و پناهنده گان در مقابل عرضه کننده گان خدمات:

یکی از یافته های جالب این مطالعه اینست که با آنکه مهاجرین و پناهنده گانی که مصاحبه صورت گرفته است در مقایسه با عرضه کننده گان خدمات در پیوند با نیازمندی های خویش دیدگاه های بسیار متفاوت دارند. هرچند می تواند آشکار باشد، اما ارائه کننده یک چالش اساسی برای هر دو طرف می باشد، زیرا برای ادامه اینگونه تفاوت ها دلایلی متعددی وجود دارند. مهاجرین و پناهنده گان عمدتاً خدمات ارائه شده را خدمات اساسی پنداشته که در واقع می توانند آنها را در مهاجرت غیرقانونی یاری رسانند، علی الخصوص در راستای عبور مصون از مرز های بسته. هرچند مهاجرین و پناهنده گانی که با آنها مصاحبه صورت گرفته است به صورت انفرادی از همچو تفاوت ها یادآوری نموده اند، اما می توان آنرا قرار ذیل خلاصه نمود:

خدمات اضطراری در مقابل خدمات محافظتی:

در حالیکه پرسشنامه مصاحبه با پاسخ دهنده گان کلیدی بالای خدمات در تمام مسیر متمرکز می باشد، افغان ها خاصاً افرادی که در مراحل ابتدایی سفر خویش قرار داشتند، تقریباً اکثریت آنها از تجارب خود و نیازی که آنها به مواد **غذایی**، **آب آشامیدنی**، **سرپناه و امنیت** در نقاط مرزی داشتند، زمانیکه در گروه قاچاقبران قرار داشتند و با نقض محافظت روبرو بودند، حرف زده اند. همچنان آنها برای تداوی صدمات وارده در مناطق مرزی به خدمات **صحتی** اضطراری نیاز داشتند. زمانیکه مهاجرین کلمه "محافظت" را به کار می بردند، منظور آنها از نیاز به مصونیت فزینی در برابر سرقت، تجاوز جنسی و خشونت بود.

خوب، اینگونه مهاجرت نمی تواند بدون دردسر باشد، زیرا غیرقانونی است. شما در این مسیر همیشه به کمک نیاز خواهید داشت. ما نه تنها مواد غذایی و آب آشامیدنی کافی نداشتیم، بلکه مجبور بودیم یک شب را در اراضی کوهستانی سپری کنیم.

(مصاحبه با زن 37 ساله، در کشور ایران)

عرضه کننده گان خدمات عمدتاً خدمات را فراتر از نیازمندیهای فوری دانسته تا بتوانند مهاجرین را در میان مدت و درازمدت یاری رسانند، البته به شمول کمک با آنها در پروسه ادغام مجدد. بسیاری از خدمات شناسایی شده به شکل مستقیم و یا غیرمستقیم با **خدمات محافظتی** رابطه داشته اند، مانند خدمات سرپناه برای قربانیان خشونت جنسی و مبتنی بر جنس، خدمات ترجمه به منظور دسترسی به حقوق قانونی، خدمات ارائه معلومات به منظور درک اهمیت ثبت و راجستر.

سفر غیرقانونی در مقابل ادغام و احیای مجدد

استدلالی که مهاجرین و پناهنده گان در پیوند با نیازمندی های خویش در جریان سفر می کنند اینست که به خاطر به این سفر دور و دراز ادامه می دهند که همزمان با رسیدن به منزل مقصود، تمام حقوق و نیازمندیهای آنها برآورده خواهند شد. آنها در جریان سفر از هرگونه کمک قبلی استقبال می کنند، حتی از کمک های که بتوانند مهاجرت غیرقانونی آنها را تسهیل بخشد استقبال بیشتر می کنند. به عنوان مثال، زمانیکه مهاجرین و پناهنده گان در مسیر راه از نیاز به مساعدت های حقوقی حرف می زدند و تقریباً 2 درصد آنها از آن یادآوری می کردند، در واقع با ویژه (ایران) و یا دسترسی به مشاوره در مورد ثبت و راجستر به منظور دسترسی به خدمات (ترکیه) ارتباط داشت. دو تن پاسخ دهنده گان دیگر در کشور بلغاریا از حمایت حقوقی به منظور ارائه درخواست پناهنده گی برخوردار گردیده بودند و تصمیم گرفته بودند که در صورتیکه به آنها پناهنده گی داده شود، بلافاصله به سفر خود پایان می دهند.

عرضه کننده گان خدمات از مهاجرین و پناهنده گان می خواهند تا به خدمات **حمایت روانی** - اجتماعی، **مساعدت های حقوقی**، **آموزش**، **اشتغال و فراگیری زبان** که هدف آن تسهیل

بخشیدن روند ادغام و احیای مجدد می باشد، دسترسی داشته باشند. این مسئله در مورد نیازمندیهای اطلاعاتی نیز صدق می کند. مهاجرین می خواهند در مورد مهاجرت موفقیت آمیز و چگونگی سفر غیرقانونی معلومات امیدوار کننده بشنوند. نیازی که آنها به حصول اطمینان از این ناحیه دارند، به معنای اینست که آنها بتوانند در برابر هرگونه معلوماتی که با سناریوی مورد نظر آنها مغایرت داشته باشد، مقاومت شدید نشان دهند، ولو اگر آنها درک نمایند که منبع اطلاعاتی آنها معتبر نیست.

مسئله از این قرار است که آنها درک می کنند که ما معلومات [معتبر] را در اختیار آنها قرار می دهیم. اما این معلوماتی نیست که آنها می خواهند. آنها می خواهند بدانند که چگونه محل مورد نظر را ترک کنند و به جای دیگری بروند. معلوماتی که یک عرضه کننده خدمات ارائه می کند می تواند چنین باشد: "شما می فهمید که این کارتان قانونی نیست، شما در واقع خود را با خطر روبرو می سازید."

(مصاحبه با پاسخ دهنده کلیدی 2، در کشور صربیا)

مراکز مرزی در مقابل مراکز ترانزیت:

قسمی که در فوق تذکر داده شد، مهاجرین و پناهنده گان خواهان دسترسی به خدمات اضطراری (مواد غذایی، آب آشامیدنی، سرپناه) حین عبور از مرزها می باشند. اما تمرکز بیشتر بالای این صورت می گیرد که خدمات مذکور دورتر از مناطق مرزی، یعنی در مراکز ترانزیت قابل دسترس باشند. دلایل آن بعداً به تفصیل ارائه خواهند گردید، اما فشرده آن قرار ذیل است:

- ظاهراً جهت جلوگیری از فعالیت های قاچاق، مرزها رنگ نظامی را به خود گرفته اند و به مناطق ممنوعه مبدل شده اند.
- دولت های میزبان عمدتاً تلاش می کنند تا فعالیت های مؤسسات غیردولتی را محدود سازند و محدود ساختن آنها به یک ساحه جغرافیایی مشخص می تواند یک ابزار مناسب برای کنترل آنها باشد.
- نهاد های تمویل کننده مقدار بودجه موجود برای خدمات اضطراری را به سود خدمات ادغام مجدد کاهش می بخشند.
- خدمات دولت و مؤسسات غیردولتی عمدتاً بر پایتخت و یا شهرهای بزرگ متمرکز اند.

تحریک:

نیازمندیهای یاد شده می توانند در جریان سفر یک فرد متحول باشند. اکثریت مسافرینی که برای بار اول مسافرت می کردند، زمانیکه قبل از عزیمت از افغانستان در مورد توقعات خویش از سفر صحبت می کردند، عمدتاً به این باور بودند که بهترین سناریو (حالت) این خواهد بود که ایشان بتوانند به سرعت و با راحتی به منزل مقصود برسند، بناً به خدمات فراتر از آنچه قاچاقبران برای آنها فراهم می سازند، نیازی نخواهند داشت. آنده افرادی که هنوز در مسیر راه قرار داشتند نیز بالای حمایت از نیازمندیهای اولیه خویش تاکید می ورزیدند.

اما مرزهای بسته، هزینه قاچاقبران "خوب" و ارقام درشت رد شدن قضیه به معنی اینست که افغان های که به مهاجرت غیرقانونی مبادرت می ورزند علی الخصوص گروه های خانواده عمدتاً تمایل دارند تا ماه ها و یا سال ها در کشور های ترانزیت باقی بمانند. بدون در نظر داشت اینکه سفر آنها در کدام موقعیت با تاخیر روبرو می شود، نیازمندیها به سرعت تغییر می یابند تا نگرانی های طولانی تر مانند **سرپناه، اشتغال، مساعدت های حقوقی، آموزش و خدمات صحی ثانوی** به گونه کافی و خصوصی را دربر بگیرند.

من از درد شدید احساس رنج می بردم و به کمک طبی ضرورت داشتم ... بنام مجبور شدم آنرا الی رسیدن به یک محل اقامت مصون تحمل کنم، تا بتوانم در آنجا بهبودی حاصل کنم. در بلغاریا، من با کمک یکی از کارمندان اجتماعی متعلق به یک نهاد های امدادسانی/بشردوستانه به یک دوکتور متخصص مراجعه کردم و اکنون بهتر هستم.
(مصاحبه با زن 26 ساله، در کشور بلغاریا)

نیازمندیها ذیل ارائه کننده یافته های مطالعه انجام شده با جوانان آواره در کشور یونان بوده و نگرانی های عمده آنها قرار ذیل بوده اند:

1. علاقمندی شدید به ادامه تحصیل.
2. علاقمندی به فعالیت های کسب درآمد و فراگیری مهارت های جدید.
3. ناامیدی و نگرانی از عدم موجودیت مراقبت های صحتی مسلکی و مؤثر.
4. استرس عمیق و سطح پایین سلامتی روانی.
5. احساس مراقبت و نگرانی شدید نسبت به دیگران.
6. علاقمندی به پذیرش/قبولی و ارتباطات، با وجود احساس تبعیض.
7. ناامیدی از عدم تحقق اصول حقوق بشر.
8. نگرانی ها در مورد عدم مصونیت و خشونت مبتنی بر جنس.

(گزارش دفتر Mercy Corp و شورای پناهنده گان ناروی، سال 2016)

جنس و هویت جنسی:

بنابر محدودیت های اجتماعی، صرف حدود 12 درصد زنان افغان بدون همراه به مسافرت متوسل می شوند¹³، در میان گروه های مهاجرین و پناهنده گانی که مصاحبه صورت گرفته است، به مشاهده رسیده است که از لحاظ سرعت سفر، میان نیازمندیهای گزارش داده شده توسط پاسخ دهنده گان ذکور و اناث تفاوت های قابل ملاحظه ای به چشم نمی خورد. یعنی زنان عمدتاً در ترکیب گروه های خانواده گی سفر می کنند، بنام سفر آنها بطی تر می باشد. اما نیازمندیهای که آنها از آن یادآوری نموده اند عمدتاً با مردان شامل در گروه های خانواده تفاوت چندانی ندارد. جالب است که این مسئله در مورد خدمات مانند اشتغال نیز صدق می کند، که عمدتاً زنان افغان علاقمندی چندانی به دستری به آن ندارند.

عرضه کننده گان خدمات دریافته اند که نیازمندی ها از لحاظ جنس و هویت جنسی متفاوت می باشند. به عنوان مثال، شماری زیادی از مهاجرین و پناهنده گان شامل در کتگوری لیزبین، گی، دو جنسی، ترانس جنس و میان جنسی (LGBTI) کشور متبوع خویش را بنابر میزان بلند تبعیض و خشونت ترک می کنند و عده دیگر آنها در جریان مسافرت به لیزبین، گی، دو جنسی، ترانس جنس و میان جنسی (LGBTI) مبدل می شوند، بنام نیاز فوری به اقدامات محافظتی دارند (مصاحبه با پاسخ دهنده کلیدی 4، در کشور صربیا). در کشور های ترکیه، صربیا و بلغاریا، گروه های محلی لیزبین، گی، دو جنسی، ترانس جنس و بین جنسی (LGBTI) در عرصه حمایت از مهاجرین و پناهنده گان آموزش لازم دیده اند.

همچنان عرضه کننده گان خدمات تاکید می ورزند که رسیده گی به زنان افغان در خارج از کمپ ها نیاز به بهبود دارد، زیرا آنها معمولاً در محل اقامت خویش و یا در گروه های مسافرتی مشخص خود از نظر پنهان باقی مانده اند، بنام جهت دسترسی به معلومات و خدمات مورد نیاز بالای وابسته گان خود اتکا دارند. آنده زنان افغان که بدون همراه سفر می کنند نیز از جانب سایر مهاجرین با ستگما/ننگ روبرو اند و با تجرید و سؤاستفاده معروض می باشند. به همین ترتیب، ارقام درشت خشونت جنسی علیه زنان و دختران و تا حدودی علیه پسران به چشم می خورد.

13 لطفاً به مرکز مهاجرت مختلط (MMC) در لینک (<https://mixedmigration.org/wp-content/uploads/2018/05/ms-asia-1706.pdf>) مراجعه نمایید.

پسران و مردان جوان، خاصاً عده کثیری از پسران بدون سرپرست، از نیازمندیهای ویژه محافظتی دیگر نیز برخوردار اند، که با نقش آنها در خانواده ها تضاعف کسب می کند.

شماری زیادی از پاسخ دهنده گان کلیدی که با آنها مصاحبه صورت گرفته است، از مشکلات رسیده گی به اینگونه نیازمندیهای جندر یادآوری نموده اند، زیرا پیش بینی می شود که مداخلات سنتی معمولاً با رسیده گی دوامدار و گسترده با مستفیدین بستگی دارند، که عمدتاً برای جمعیت های شدیداً متحرک امکان پذیر به نظر نمی رسد.

اطفال بدون سرپرست برای اینکه به سفر خود ادامه دهند معمولاً تحت فشار خانواده های خود قرار می گیرند. منظورم اینست که ما اطفالی داریم که گریه می کنند. آنها می خواهند اینجا بمانند، اما متأسفانه تحت فشار خانواده ها قرار می گیرند و از آنها خواسته می شود تا به سفر خود ادامه دهند، چون به آنها نیاز دارند تا برایشان در آینده پول بفرستند.
(مصاحبه با پاسخ دهنده کلیدی 2، در کشور صربیا)

چه چیز می تواند دسترسی به خدمات را متاثر سازد؟

اساساً هیچ عامل واحدی وجود ندارد که بتواند مهاجرین و پناهنده گان افغان را از حق دسترسی به خدمات محروم سازد. در عوض، مجموعه یی از اقدامات جهانی و منطقوی پیچیده ای به چشم می خورد که می توانند در شرایط محلی و شخصی دخالت داشته باشند.

به سطح دولت:

وضعیت:

در حال حاضر، داشتن اسناد و مدارک برای دسترسی لازم به خدمات در تمام کشور های مورد نظر ضروری می باشد. به عنوان مثال، رقم درشت (86 درصد) پناهنده گان افغان در کشور ترکیه در مقایسه با شهروندان سوریه (معادل 50 درصد) از ابعاد مختلف (مانند دسترسی به خدمات صحتی، خدمات آموزشی و مصونیت غذایی) در وضعیت مناسبی قرار ندارند، که احتمالاً با عدم راجستر آنها پیوند دارد (گزارش پروگرام غذایی جهان، سال 2020).

در تمام کشور ها به استثنای ایران یک سیستم ثبت و راجستر وجود دارد که از لحاظ نظری به روی تمام پناهجویان باز می باشد، اما در عمل دیده می شود که منسوبین دولتی دست به اقداماتی می زنند که در واقع مانع راجستر افغان ها در سیستم پناهجویی می شوند. مسئولان دفاتر ریاست ولایتی مدیریت مهاجرت در کشور ترکیه موانعی را در برابر متقاضیان جوان ذکور افغان ایجاد می کنند. حتی آنده جوانان ذکور افغان که خود را راجستر می کنند نیز هراس دارند که مبادا بدون رسیده گی مناسب به قضایای شان بلافاصله ردمرز شوند، که در واقع این مسئله و تاکید بر شرایطی که آنها نمی توانند در شهر های بزرگ زنده گی کنند که در واقع از فرصت های خوب اشتغال برخوردار اند، به عنوان عوامل بازدارنده تلقی می شوند. پولیس مرزی کشور های بلغاریا و صربیا با استفاده از رویکرد عقب رانی و اعمال فشار، از ورود فزیک مهاجرین و پناهنده گان به خاک شان و ثبت و راجستر آنها در کشور های مذکور جلوگیری می کنند. افزون بر آن، در کشور بلغاریا تقاضای پناهنده گی بر ثبت و راجستر تقدم دارد و در این کشور 98 درصد درخواست های پناهنده گی افغان ها رد می شوند، که در واقع بلندترین رقم را در سطح اتحادیه اروپا تشکیل می دهد (گزارش دفتر ECRE، سال 2020). بر مبنای طرزالعمل دوبلین، به افغان های که علاقمند پناهنده گی در اروپا هستند، توصیه نمی شود تا در کشور بلغاریا ثبت و راجستر شوند¹⁴. سیستم موجود در کشور صربیا به مهاجرین و پناهنده گان اجازه می دهد تا بدون طی مراحل فوری درخواست پناهنده گی راجستر شوند و این امر سبب می شود تا آنها به خدمات دسترسی بهتر داشته باشند. پیامد های ثبت و راجستر بالای روند دسترسی به خدمات در مطالعات قضیه ذیل که در کشور ترکیه انجام یافته اند، ارائه گردیده اند:

14 مطابق طرزالعمل دوبلین، در صورتیکه قضیه پیوستن به خانواده مطرح نباشد، اولین کشور عضو که اثر انگشت پناهجویان را اخذ می کند و یا درخواست پناهنده گی آنها را دریافت می کند، مسئولیت طی مراحل درخواست پناهنده گی شخص مورد نظر را بر عهده دارد.

مطالعه قضیه اول:

صادق ** یک تاجیک 28 ساله است که در ماه سپتامبر سال 2019 افغانستان را ترک نموده است و کوشش می کند به آلمان برسد. وی با چند تن دوستان خویش به ترکیه مهاجرت نموده است و آنها تا زمان ورود به ایالت وان کشور ترکیه در اختیار قاچاقبران قرار داشتند. آنها اکنون در شهر استانبول به سر می برند و هیچ یک از افراد شامل در گروه آنها تا کنون اقدام به ثبت و راجستر نه نموده اند. نامبرده قبلاً از ترکیه ردمرز شده بود و به این باور است که از مهاجرین غیرقانونی هیچگونه حمایت نمی شود. سطح آگاهی موصوف در مورد حقوق و خدمات موجود پایین است. نامبرده به دنبال مشاوره حقوقی نیست، زیرا به این باور است که این مشاوره صرف برای مهاجرین قانونی قابل دسترس بوده می تواند.

ما از دولت یا مؤسسات غیردولتی کمک مطالبه نمی کنیم. من حتی نمی دانم که کدام مؤسسات غیردولتی در اینجا وجود دارند و آیا به مهاجرین کمک می کنند یا خیر. من و دوستانم حتی در جریان روز از خانه بیرون نمی شویم، زیرا مامورین پولیس در جاده ها گشت و گذار دارند و از ما اسناد اقامت مطالبه می کنند.

آنها فاقد تلویزیون و یا رادیو هستند و هر چیزی که آنها مشاهده می کنند اخبار مرتبط به ردمرز و بسته شدن مرزها در صفحات فیسبوک می باشد. خانواده اش برای وی پول می فرستد، اما خیلی زود مصرف می شود. زمانیکه این اتفاق رخ می دهد او تصمیم می گیرد تا بالای جامعه افغان در شهر استانبول اتکا نماید. نامبرده تا کنون قادر به دریافت هیچ نوع کار نشده است.

مطالعه قضیه دوم:

رسول ** یک جوان هزاره 23 ساله است و قبل از آنکه در سال 2019 به ترکیه مهاجرت نماید، مدت 10 سال را در کشور ایران سپری نموده است. نامبرده با گروهی از دوستانش و به رهنمایی قاچاقبران دست به مهاجرت زده است. نامبرده در ایران بدون اسناد به سر می برد و به همین علت بوده است که او نتوانسته است در مورد عرضه کننده گان خدمات قبل از عزیمت معلوماتی به دست آورد، اما قاچاقبرانی که او را کمک می کردند برایش گفته اند که مرکز ثبت و راجستر وجود دارد و آنها می توانند وی را به کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان رهنمایی کنند، بناً به موصوف توصیه نموده اند تا جهت ثبت و راجستر به یکی از ولایات برود. نامبرده پس از آنکه از یک تن دوستان خود می شنود که در ایالت یوزگات امکانات سرپناه و کار وجود دارد، به آنجا مسافرت نموده است.

زمانیکه [به ترکیه] رسیدیم از دستگیر شدن شدیداً هراس داشتم. کسی را سراغ نداشتم که بتواند ما را در مورد کارها و چگونگی ثبت و راجستر راهنمایی کند. دفتر کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان را باید در کجا سراغ می کردیم؟ ما از کدام حقوق برخوردار هستیم؟

نامبرده و دوستش با کمک یکی از مؤسسات غیردولتی قادر به دریافت کیملیک (کارت اقامه) شده اند. آنها نتوانسته اند به کمک های درازمدت مؤسسات غیردولتی دسترسی داشته باشند، زیرا شرایط و معیارات آسیب پذیری را تکمیل نمی کردند، اما معلوماتی که موصوف در مورد خدمات مؤسسات غیردولتی و دولتی داشت، دقیق به نظر می رسید. او مشغول کار غیرقانونی بود و قادر به مرفوع ساختن نیازمندیهای اولیه خود می باشد.

** نام های استفاده شده مستعار می باشند.

طوری که در مطالعات قضیه دیده می شود، هراس مهاجرین و پناهنده گان از دستگیری که با وضعیت غیرقانونی بودن آنها پیوند دارد، آنها را با یک وضعیت متناقض روبرو می سازند که در واقع سبب افزایش آسیب پذیری آنها می شود (گزارش مرکز مهاجرت مختلط، سال 2020، صفحه 57). آنها از تماس با مراجع ذیربط شدیداً هراس دارند و این امر سبب شده است تا آنها در مورد حقوق خویش و چگونگی تحقق آن آگاهی لازم نداشته باشند. خیلی ها حایز اهمیت است تا افغان ها بدانند که مؤسسات غیردولتی عرضه کننده خدمات بیطرفانه وجود دارند که از توانایی کمک به آنها در راستای طی مراحل اسناد در تمام کشور های ترانزیت، به استثنای کشور ایران برخوردار می باشند.

اولویت های دولت میزبان و تمویل کننده گان:

اولویت های دولت میزبان و تمویل کننده گان شدیداً موقعیت ها و انواع خدمات قابل دسترس برای افغان ها را متأثر می سازند. پالیسی های دولت میزبان عمدتاً دسترسی به خدمات مهاجرین و پناهنده گان را در مسیر راه تحت کنترل دارند. تمویل کننده گان (اعم از افراد و کشور ها) در تعیین هزینه قابل دسترس برای عرضه کننده گان خدمات جهت ارائه فعالیت ها نقش اساسی دارد.

از زمان اوج به اصطلاح "بحران مهاجرین" در اروپا در سال 2015، از لحاظ انواع اولویت های مهاجرین میزان دسترسی به خدمات اضطراری (مواد غذایی، آب آشامیدنی، سرپناه) بلند بود. این مسئله عمدتاً ناشی از آن بود که سازمان های تمویل کننده گان درک نموده بودند که مهاجرین از تسهیلات اولیه بقای حیات برخوردار نمی باشند، بنأ نهاد های ذیربط جهت حمایت از اینگونه نیازمندیهای اولیه به بودجه کافی نیاز داشتند. افزون بر آن، مقدار هنگفت بودجه تمویل شده توسط سکتور خصوصی برای مرفوع ساختن همچو نیازمندیهای اولیه در اختیار قرار داشت. دلیل احتمالی موجودیت بودجه کافی تمویل شده توسط سکتور خصوصی را تمرکز بیش از حد رسانه ها بالای مهاجرین و نیازمندیهای آنها و ابتکارات داوطلبانه و مردمی تشکیل می دهد. این در حالیست که در حال حاضر بودجه تمویل شده توسط سکتور خصوصی کاهش یافته است و اولویت های مؤسسات تمویل کننده از عرضه خدمات اضطراری و کوتاه مدت به مداخلات درازمدت معطوف گردیده است.

دولت ها توسط سیاسیون رهبری می شوند و پالیسی های آنها عمدتاً با در نظر داشت خواسته های عامه شکل گرفته و به نیازمندیهای آنها پاسخ می دهند. احزاب دارای اکثریت در تمام اروپا توانسته اند بالای نگرانی های عامه پیرامون مهاجرت تمرکز نمایند و احساسات ضد مهاجرین را برانگیزند 15. به صراحت دیده شده است که در شماری زیادی از کشور ها این مسئله بالای ستندرد های خدمات مهاجرین و پناهنده اثرگذار می باشد. به عنوان مثال در کشور بلغاریا که از احساسات ضد مهاجرت نسبتاً شدید برخوردار می باشد، تقریباً به صورت عموم خدمات ادغام مجدد به چشم نمی خورند و سال 2020 هفتمین "سال ادغام مجدد صفر" شناخته می شود (گزارش ECRE، سال 2020).

دولت های میزبان معمولاً تلاش به خرج می دهند تا دسترسی به خدمات را به عنوان ابزار جلوگیری از مهاجرت های غیرقانونی محدود سازند. دولت های کشور های ایران و ترکیه که از کتله بزرگ مهاجرین و پناهنده گان میزبانی می کنند فعالیت های مؤسسات غیردولتی را از نزدیک نظارت می کنند، تا اطمینان حاصل کنند که آنها از مهاجرین و پناهنده گان غیرقانونی حمایت نمی کنند. به خصوص کشور ایران از این لحاظ بیشتر مشکل ساز به نظر می رسد، زیرا اداره امور بیگانگان و مهاجرین خارجی (BAFIA) در دسترسی به مؤسسات غیردولتی دخالت می نماید. دولت های اروپا نیز از اعمال فشار و ابزار قانونی استفاده می کنند تا مؤسسات غیردولتی را از کمک به مهاجرین بدون اسناد باز دارند (گزارش RESOMA، سال 2018).

پیامد های این حالت بالای موقعیت خدمات سبب شده است تا در مناطق مرزی خدمات ناچیز وجود داشته باشد. در تمام کشور های که پاسخ دهنده گان کلیدی مصاحبه صورت گرفته است، عرضه کننده گان خدمات گزارش داده اند که فعالیت های مناطق مرزی بنابر کمبود بودجه به گونه قابل ملاحظه کاهش یافته اند.

ملیت:

تبعیض در دسترسی به خدمات می تواند دو عامل داشته باشد. یکی اینکه می تواند پیامد ناگوار اقدامات طراحی شده برای ناامید ساختن مهاجرین و پناهجویان از دریافت پناهنده گی باشد، دیگر اینکه می تواند ناشی از رسیده گی نامناسب و ناچیز عرضه کننده گان خدمات باشد. ترکیه و بلغاریا به عنوان کشور های به شمار می روند که ملیت در آن نقش قابل ملاحظه ایفا نموده است.

در کشور ترکیه، قوانین و طرزالعمل های مختلف پناهنده گی در مورد شهروندان کشور سوریه و شهروندان سایر کشور ها تطبیق می شوند. شهروندان کشور سوریه به عنوان گروه اولیه وضعیت محافظت مؤقت را به دست می آورند. در مورد افغان ها باید گفت که ریاست ولایتی مدیریت مهاجرت در پیوند با درخواست پناهنده گی تصمیم اولیه را اتخاذ می نماید و آنها در مقایسه با شهروندان سوریه به طور مؤقت از حق اقامت قانونی و دسترسی ناچیز به حقوق اساسی و خدمات برخوردار می باشند. یافته ها نشان م ی دهند که ریاست ولایتی مدیریت مهاجرت در برابر افغان ها برخورد تبعیض آمیز دارد، طوری به نظر می رسد که پالیسی اصلی به دنبال اینست که افغان ها بدون ثبت و راجستر بمانند و در نتیجه آنها را وادار نمایند که کشور ترکیه را ترک کنند (گزارش ECRE، سال 2020). طوری که قبلاً تذکر داده شد، تعداد پناهنده گان سوریه به مراتب بیشتر از پناهنده گان افغان است. افزون بر آن، تقریباً تمام بودجه خارجی جهت ارائه خدمات به پناهنده گان عمدتاً برای بحران سوریه تخصیص داده شده است. این امر سبب شده است تا وضعیت طوری باشد که طرح ریزی و موقعیت خدمات بر سود نیازمندیهای شهروندان سوریه صورت گیرد، بناً در برابر شهروندان کشور های دیگر تبعیض ناخواسته دیده می شود.

طور که قبلاً تذکر داده شد، بلغاریا خودسرانه و آشکار اتباع افغانستان را متقاضیان بی اساس می داند که می تواند یک عامل بازدارنده برای درخواست پناهنده گی باشد، یعنی در کشور متذکره ثبت و راجستر مهاجرین از پیش شرط های عمده دسترسی به خدمات به شمار می رود. در نتیجه میزان پذیرش پناهجویان افغان خیلی ها پایین می باشد و در جریان چهار سال گذشته به 1.5 تا 4 درصد رسیده است. اکثر قضایا به دنبال فیصله محکمه مبنی بر ملغا قرار دادن تصمیم که در مورد رد شدن آنها از جانب دولت اتخاذ گردیده بود، مورد حمایت قرار گرفته اند. شورای اروپا در امور پناهنده گان و اشخاص تبعید شده این مسئله را به عنوان "برخورد متفاوت نظر به ملیت" شناخته است (گزارش ECRE، سال 2020). ادعای دولت اینست که افغان ها صرف می خواهند نشان دهند که آنها برای جلوگیری از دستگیری در بلغاریا درخواست پناهنده گی دهند و آنها نمی خواهند در این کشور بمانند¹⁶. هرگاه این ادعا درست ثابت شود، در آن صورت نشان دهنده نیاز به مشاوره حقوقی است که باید برای پناهجویان قبل از درخواست پناهنده گی ارائه گردد.

به سطح عرضه کننده خدمات:

معیارات آسیب پذیری:

معیارات آسیب پذیری به صورت عموم ابزاری به شمار می رود که عمدتاً توسط مؤسسات غیردولتی در کشور ها یا سکتور های که در آن تقاضای خدمات بلندتر از عرضه خدمات باشد، مورد استفاده قرار می گیرد. از معیارات آسیب پذیری معمولاً گروه های معین مانند زنان مجرد، والدین تنها، خانواده های بزرگ، اشخاص دارای معلولیت و کهنسالان مستفید می شوند. استفاده از معیارات آسیب پذیری، عمدتاً مردان مجرد را از هرگونه حمایت مادی در کشور های ایران و ترکیه بی بهره می سازند. مصاحبه ها با آنعهه افرادی که طرز استفاده از معیارات آسیب پذیری را به درستی درک نموده اند، نشان می دهند که آنها تا حدی سیستم را پذیرفته اند.

هر نهاد از معیارات امدادرسانی منحصر به خود برخوردار می باشد و هرگاه کسی معیارات متذکره را تکمیل نکند، او نمی تواند از نهاد مورد نظر کمک مطالبه نماید. به همین دلیل شماری زیادی از پناهنده گان در اینجا به هیچگونه کمک دسترسی ندارند. من نمی توانم خودم به انجمن همبستگی با پناهجویان و مهاجرین (ASAM) و یا نهاد های دیگر مراجعه نمایم و کمک مطالبه کنم، زیرا صرف یک فرزند دارم. (مصاحبه با مرد 20 ساله، در کشور ترکیه)

عده دیگری آنرا به عنوان نشانه تبعیض عمدی علیه افغان ها و یا یکی از پیامد های اقدامات آگنده از فساد تعبیر می کنند. این امر با بی اعتمادی بالای مؤسسات غیردولتی بستگی دارد، بناً، می تواند دسترسی احتمالی به خدمات را شدیداً متأثر سازد. پاسخ دهنده گان انات در مورد معیارات انتخاب آگاهی اندک داشتند و شمار زیادی از آنها خاطر نشان نموده اند که نهاد های فاسد عرضه کننده گان خدمات و یا اعضای جامعه عمداً آنها را از دریافت کمک ها باز می دارند.

یکی از مشکلات حین تطبیق معیارات انتخاب در جریان مهاجرین عبارت از اعتقاد به اینست که پاسخدهی زمانی مؤثر بوده می تواند که "تمام جمعیت" را تحت پوشش قرار دهد و از لحاظ آمار مرتبط به جمعیت از تناسب برخوردار باشد، مثلاً تقریباً 50 درصد آنها را زنان و 50 درصد آنها را مردان تشکیل دهد¹⁷. در جریان مهاجرین مختلط معمولاً از لحاظ آمار مرتبط به جمعیت تفاوت وجود دارد. بناً مؤسسات غیردولتی که معیارات انتخاب را تطبیق می کنند مکلف هستند تا حین انکشاف معیارات خویش، این مسئله را مدنظر داشته باشند.

عده کثیری افغان ها در ماه های نخست ورود [به کشور ترکیه]، راجع به خدمات معلومات ندارند. مثلاً برای ثبت و راجستر در انجمن همبستگی با پناهجویان و مهاجرین (ASAM) باید به کجا بروند و برای ارائه درخواست به [هلال احمر] باید به کجا مراجعه کنند. معمولاً مدت دو الی سه ماه طول می کشد تا آنها با اینگونه کمک ها آشنایی حاصل نمایند.

(مصاحبه با زن 37 سال، در کشور ترکیه)

پیچیده گی:

مهاجرین و پناهنده گان افغان که در مصاحبه ها شرکت ورزیده اند گزارش داده اند که از برخورد نادرست و منفی عرضه کننده گان خدمات خاصاً زنان به ستوه آمده اند. بالمقابل، به هر اندازه که خدمات بیشتر باشند، به همان اندازه برای مهاجرین و پناهنده گان دشوارتر خواهد بود که بتوانند به گونه مؤثر مطابق سیستم متذکره پیش بروند. بناً نباید تردید داشت که چرا مهاجرین در مسیر راه در مورد کمپ های باز و مناسب حرف های مثبت می زنند، زیرا تمام خدمات در یک موقعیت وجود دارند. سه ستراتیژی که مهاجرین و پناهنده گان توانسته اند از آنها در راستای رسیده گی به مشکلات استفاده نمایند عبارت از بهبود خدمات رجعت دهی، مراکز خدمات و خطوط تلفونی می باشند.

خدمات رجعت دهی:

خدمات رجعت دهی عمدتاً به خدماتی اطلاق می شود که در مورد خدمات قابل دسترس و یا خدمات تحقیقی معلومات لازم را در میان می گذارند، البته به نمایندگی از یک شخص یا خانواده تا آنها را به سازمان ها و نهاد های دیگری که خدمات مورد نیاز را فراهم می سازند، رهنمایی نمایند. نهاد های متذکره اکثراً دارای مترجمین بوده که می توانند مراجعین را در عرصه افهام و تفهیم و در جریان طی مراحل رجعت دهی کمک نمایند.

17 لطفاً در لینک (<https://kizilaykart.org/EN/degerlendirme.html>) به معیارات شبکه مؤنیت اجتماعی اضطراری (ESSN) ترکیه مراجعه نمایید، که برای مداخلات تمام جمعیت بیشتر مناسب می باشد:

کشور صربیا از یک میکانیزم رجعت دهی خیلی مؤثر برخوردار است. عواملی که در عقب مؤفقت آن قرار دارند عبارتند از: اول اینکه در حال حاضر هماهنگی آنرا کمیساری پناهنده گان و مهاجرین (CRM) بر عهده دارد، بناً از دید مهاجرین و پناهنده گان یک سیستم واحد رجعت دهی وجود دارد. کاربران آن نیاز ندارند تا بدانند که برای مشکلات مختلف مرز اصلی در مسیر های رجعت دهی جداگانه وجود دارند. دوم اینکه چون توسط دولت رهبری می شود، بناً پایدارتر و قابل پیش بینی می باشد. ثباتی را که این مسئله از لحاظ تمویل، ساختار ها و کارمندان به ارمغان می آورد به این معناست که سیستم متذکره تحت تاثیر عین نوساناتی که سیستم های رجعت دهی سازمان ملل متحد/مؤسسات غیردولتی ماز آن رنج می برند، قرار ندارد.

در شرایط مانند کشور ترکیه، که در آن عرضه کننده گان خدمات بیشمار وجود دارند و از یک سیستم رجعت دهی ضعیفی برخوردار است، خیلی ها حایز اهمیت است تا مهاجرین و پناهنده گان بدانند که آنها چگونه می توانند حداقل به یک نهاد معتبر عرضه کننده خدمات که از ظرفیت خوبی رجعت دهی به نهاد های دیگر برخوردار باشد، دسترسی داشته باشند. شریک اصلی تطبیق کننده کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان و یا عضو محلی کمیته بین المللی صلیب سرخ، می تواند یک گزینه مناسب باشد، زیرا آنها عمدتاً از میکانیزم های رجعت دهی نیرومند و توانایی مذاکره با نهاد های دولتی برخوردار می باشند. آنچه پاسخ دهنده گانی که مستقیماً به کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان مراجعه نموده اند، در واقع در مورد فعالیت های کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان برداشت مثبت نداشتند، دلیل عمده آن این بود که تعداد انگشت شماری آنها که در مورد کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان معلومات داشتند، توقعات غیرواقعینانه داشتند و زمانیکه به سایر نهاد ها رجعت داده می شدند، مایوس می شدند. این در حالیست که دفاتر کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان در تمام کشور ها حضور دارند، بناً از لحاظ سهولت در پیام رسانی، ضرور است تا مهاجرین و پناهنده گان در مورد نقش کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان و چگونگی تماس با آن آگاهی لازم داشته باشند.

مراکز خدمات:

مراکز واحد طی مراحل که نهاد های متعدد دولتی و غیردولتی عرضه کننده خدمات در آن حضور دارند، نیز می توانند از مؤثریت برخوردار باشند. اما، همانند سیستم های رجعت دهی، باید در فعالیت های آنها پایداری وجود داشته باشد. موقعیت ها باید در صورت امکان با نقاط اصلی ورود مهاجرین که به مناطق عبور از مرز دسترسی دارند رابطه داشته باشند، بناً معلومات متذکره قبل از ورود آنها به داخل کشور و احتمالاً با مواجه بودن به خطر دستگیری و یا خطر محافظتی بیشتر، دریافت می شوند. علاوه بر آن، عده کثیری از مهاجرین و پناهنده گان در شهر های بزرگتر مسقر می شوند و این شهر ها به مناطق مناسب حاوی مراکز خدمات مبدل می شوند. در میان کارمندان باید حداقل مترجمین حرفوی دارای مهارت های مناسب زبانی وجود داشته باشند تا افراد مواجه با خطر بلند محافظتی را تشخیص نموده و به آنها حمایت لازم فراهم نمایند، مانند اطفال، زنان و افراد شامل در کتگوری لیزبین، گی، دو جنسی، ترانس جندر و بین جنسی (LGBTI).

خطوط تلفونی

افغان ها چندان از خطوط تلفونی استفاده نمی کردند، اما زمانیکه از استفاده می کردند، به نتایج متفاوت دست می یافتند. خاصتاً زمانی مشکل ساز بود که یکعده مهاجرین و پناهنده گان به خصوص زنان گزارش داده اند که آنها پس از نتایج منفی از تلاش در راستای دستیابی به خدمات منصرف می شوند.

تقریباً هر نهاد بزرگ در ترکیه از یک "خط تلفونی" منحصر به خود برخوردار است که بدون شک برای مدیریت حجم زیاد درخواست های ارائه شده به نهاد ها ضروری می باشد. اما، موجودیت خطوط تلفونی متعدد نمی توانند به این مسئله رسیده گی کند که مهاجرین و پناهنده گان افغان در راستای بهره برداری از سیستم امداد رسانی/بشردوستانه با مشکل روبرو اند. نهاد های امداد رسانی/بشردوستانه در داخل افغانستان یک خط تلفون مرکزی به نام آواز ایجاد نموده اند¹⁸، که

در واقع یک مدل خوب رسیده گی به افراد نیازمند در حالیکه که دولت حضور فعال ندارد، بوده می تواند.

کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان هرگز به ما جواب نمی دهد. انجمن همبستگی با پناهجویان و مهاجرین (ASAM) تا حدی بد نیست. آنها کار زیادی نمی کنند، اما حداقل تماس های تلفونی ما را جواب می دهند.

(مصاحبه با مرد 23 ساله، در کشور ترکیه)

یافته ها نشان می دهند که مؤسسات غیردولتی که برای بهبود دسترسی به خدمات تلاش می کنند، قادر هستند تا:

- نهاد های دارای قویترین ظرفیت رجعت دهی را برای هر قضیه شناسایی نمایند و جزئیات تماس آنها را با افغان های در حال حرکت در میان بگذارند.
- معلومات مرتبط به نهاد های رجعت دهی را با عرضه کننده گان خدمات در کشور های همسایه در میان بگذارند.
- برای انسجام خدمات خطوط تلفونی دادخواهی نمایند.
- برای ایجاد یک مرکز واحد طی مراحل برای ارائه خدمات، با سایر نهاد ها هماهنگی نمایند.
- بودجه و حمایت تخنیکی مستقیم را برای تقویت میکانیزم های رجعت دهی فراهم سازند.
- تجارب موفق را میان کشور ها در میان بگذارند.

زبان:

مطالعات نشان می دهند که حتی در کشور های سرشار از منابع مانند استرالیا و ایالات متحده امریکا، مشکلات زبانی یکی از موانع عمده در برابر دسترسی پناهنده گان به خدمات محسوب می شود (خدمات صحتی پناهنده گان، NSW، سال 2018). مشکلات زبانی می توانند پناهنده گان را از دسترسی به خدمات باز دارند و بالنوبه منجر به سوء تفاهمات و درک نادرست از نیازمندیهای آنها و عدم پیگیری مناسب شود.

افزون بر آن، گزارش ها در مورد عدم موجودیت خدمات ترجمه مناسب توسط مهاجرین و عرضه کننده گان خدمات، به عنوان موانع عمده در برابر دسترسی به خدمات پنداشته می شوند. در کشور ترکیه امکان دارد خدمات دولتی از کارمندی که به زبان عربی تسلط دارند، برخوردار باشند، اما متأسفانه پاسخ دهنده گان مترجمین زبان های فارسی و پشتو سر نخورده اند. خدمات خط تلفونی دولتی از اپراتور های برخوردار است که به زبان های افغانستان صحبت می کنند. این بدان معناست که افغان ها جهت دسترسی به اکثریت خدمات به حمایت مؤسسات غیردولتی نیاز دارند، اما آنها صرف می خواهند کارمندان از مهارت های زبان فارسی برخوردار باشند. افزون بر آن، تعداد مترجمین اناث انگشت شمار می باشد.

ما با زبان آنها آشنایی نداریم و همین سبب شده است تا هم در مسیر راه و هم در اینجا با مشکلات متعدد روبرو شویم و کمک مطالبه کنیم. هرگاه مرجع کمک وجود داشته باشد، حتی نمی توانیم خواست های خویش را به آن بگوییم.

(مصاحبه با زن 45 ساله، در کشور ترکیه)

در کشور های بلغاریا و صربیا نیز مترجمین کافی خاصاً مترجمین زبان پشتو وجود ندارند. مؤسسات غیردولتی تلاش می کنند تا با سهیم ساختن "وساطت کننده گان فرهنگی" که از میان مهاجرین و پناهنده گان انتخاب می شوند، کمک نمایند. اما، نگرانی ها در مورد کیفیت خدمات ترجمه وجود دارد، زیرا در داخل کشور تعداد مترجمین حرفوی ناچیز می باشد و عرضه کننده گان خدمات چاره ای برای بررسی ستندرد های خدمات عرضه شده ندارند (مصاحبه با پاسخ دهنده کلیدی 4، در کشور صربیا).

مؤسسات غیردولتی می توانند به طرف ذیل به این مشکل پاسخ دهند: آموزش جامعه و برنامه های رسیده گی (outreach)، تا خدمات موجود به زبان های مناسب توضیح داده شوند، استخدام کارمندان دارای فرهنگ های دوگانه در خدمات، روی دست گرفتن ستراتیژی های مناسب برای افزایش رجعت دهی توسط همتایان، جوامع پناهنده گان و مهاجرین و سازمان های پناهنده گان و بالاخره همکاری با مؤسسات غیردولتی محلی و نهاد های جامعه مدنی که از مهارت های خوب زبانی و فرهنگی برخوردار اند.

به سطح انفرادی:

تراوما:

خطرات محافظتی که افغان ها در جریان مهاجرت های غیرقانونی با آن روبرو هستند و تراومای ناشی از آن کاملاً مشهود و مستند می باشند. پیامد های تراومای روانی عمدتاً از دو طریق تظاهر می نمایند: رفتار اجتناب کننده و عدم اعتماد بالای دیگران. تراومای روانی در واقع چالش های دسترسی را شدت بخشیده و سبب می شود تا در دستیابی به خدمات مشکلات اضافی رونما گردد و بالنوبه میزان اعتماد بالای عرضه کننده گان خدمات و مترجمین شدیداً کاهش یابد و بالاخره تشویشات طبی معلق دیگر رونما گردند (C Due, 2018). در مصاحبه های که با زنان صورت گرفته اند، آنها احتمالاً ناتوانی خویش را در دسترسی به خدمات به دیگران نسبت می دهند: رهبران جامعه همواره تلاش می نمایند تا خود از کمک ها استفاده کنند، سایر افغان ها عمداً در مسیر راه معلومات را از آنها دریغ می ورزند. افغان ها بیش از تمام مهاجرین و پناهنده گان دیگر منفور واقع شده اند.

اکنون حتی اگر کسی به من قول کمک بدهد، نمی توانم به شخص و یا نهاد مذکور اعتماد کنم. این بی اعتمادی ناشی از آنست که دیگران صدماتی زیادی به من رسانیده اند.

(مصاحبه با زن 37 ساله، در کشور ایران)

در حالیکه مردان مردان از احساس تراوما و بی اعتمادی حرف می زدند، نقش که آنها از لحاظ جندر به عنوان سرپرست خانواده دارند آنها را وادار ساخته اند تا با دیگران تعامل زیاد نمایند. زنان می توانند خود را در خانه تجرید نمایند، حتی با وجود احتمال بلند مواجه شدن با خشونت جنسی و مبتنی بر جندر (SGBV). در حقیقت، عرضه کننده گان خدمات گزارش داده اند که دسترسی به زنان افغان در مقایسه با زنان سایر ملیت ها دشوار می باشد.

احیای مجدد از مدل های مختلف برخوردار است، در حالیکه مراحل آن متفاوت می باشند، در پیوند با تمام این مسایل پیام های ثابت به چشم می خورند: ایجاد احساس مصونیت، تامین ارتباطات و داشتن یک محیط سازگار و قابل پیش بینی. به صراحت دیده می شود که دستیابی موارد یاد شده در مسیر راه دشوار می باشد، اما آنها پیشنهاد می کنند که مراکز که به گونه مناسب مدیریت می شوند در واقع می توانند محیط مناسبی برای تمرکز بالای صحت روانی باشند.

مؤسسات غیردولتی می توانند کارمندان صف مقدم را در مورد کمک های اولیه روانی آموزش دهند، زیرا یک جمعیت شدیداً متحرک از تعامل و یا فرصت های ناچیز برای تداوی یا رجعت دهی فراتر برخوردار بوده می تواند. همچنان آنها می توانند به منسوبین دولتی در مورد اهمیت فعالیت های حمایت روانی - اجتماعی در محیط کمپ آگاهی لازم بدهند. آنده مؤسسات غیردولتی که در داخل کمپ ها فعالیت می کنند، باید شناسایی و رجعت دهی افراد دارای نیازمندیهای حاد را در صدر اولویت های خویش قرار دهند.

پول:

در راستای دسترسی افغان های درحال حرکت به خدمات مالی به خاطر موجودیت سیستم حواله که قبل از مسافرت و در جریان مهاجرت نقش دارد، موانع قابل ملاحظه ای به چشم نمی خوردند. اما، جهت در جریان سفر مسیر اینگونه معاملات تغییر می یابد. در اوایل خانواده ها جهت فراهم نمودن هزینه مخارج سفر برای مهاجرین و پناهنده گان پول ارسال می کنند. اما آنها انتظار دارند تا مسافری بتوانند به زودترین فرصت به خانواده ها، دوستان و یا جوامع خویش پول بفرستند.

هرگاه در هر کشور موانع بیروکراتیک و قانونی وجود نداشته باشند، پول می تواند روند دسترسی به خدمات را متاثر سازد. خواه از لحاظ پرداخت رشوه به مقامات دولتی باشد، خواه از لحاظ پرداخت هزینه به خدمات خصوصی. این چیز است که اکثریت افغان ها در کشور تجربه می کنند، بناً جای تعجب نخواهد بود که افرادی که از چنین امکانات برخوردار اند، توقع دارند که خدمات را به نفع خود بچرخانند. تمام پاسخ دهنده گانی که به ایران مهاجرت نموده اند و نسبتاً ثروتمند به نظر می رسند، خود قادر به مرفوع ساختن نیازمندیهای خویش بوده اند و اطمینان کامل داشتند که در مسیر باقی مانده نیز چنین خواهد بود.

به باور من هر مشکل را می توان توسط پول حل نمود. بناً اگر پول در اختیار داشته باشید، شما می توانید تمام نیازمندیهای خویش را مرفوع سازید. حتی پولیس، دوکتوران و هر چیز دیگر را می توان با پول خریداری نمود.

(مصاحبه با زن 42 ساله، در کشور ایران)

الی ورود مهاجرین و پناهنده گان متذکره به اروپا، هیچ کدام آنها از داشتن چنین توانایی حرف زده اند.

مساعدت های نقدی غیرمشروط، یک روش ثابت شده برای دسترسی به خدمات، به شمول خدمات ثانوی که دسترسی به آنها در تمام کشورها دشوار می باشد، به شمار می رود.

معلومات:

سطح آگاهی پاسخ دهنده گان در مورد چگونگی مؤثریت خدمات و حقوق ایشان به عنوان پناهنده یا پناهجو به گونه شگفتی انگیز پایین می باشد. صرف در میان افرادی که در کمپ ها به سر می برند و از دسترسی مکرر به عرضه کننده گان خدمات برخوردار اند، سطح آگاهی بلند وجود دارد. زمانیکه آنها در ابتدای سفر راجع به درک خویش از خدمات بحث می نمودند، تنها 2 درصد آنها قادر به ارائه هرگونه معلومات دقیق در مورد عرضه کننده گان خدمات بودند و آن اینکه آنها می دانستند که کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان در امر رسیده گی به پناهنده گان نقش دارد. 32 درصد دیگر ادعا داشتند که راجع به خدمات چیز های می دانند، اما معلوماتی که آنها داشتند در مجموع نادرست به نظر می رسید.

با نگاهی به گذشته می توان گفت که عده کثیری افرادی که به اروپا مواصلت نموده اند و یا برای مدت طولانی در مسیر راه گیر مانده اند اظهار داشته اند که داشتن آگاهی و معلومات قبل از مهاجرت یک امر ضروری می باشد. اما متأسفانه اکثریت آنان در آغاز سفر فکر نمی کردند که آنها به دسترسی به خدمات نیاز خواهند داشت، زیرا قاچاقبران به آنها وعده سپرده بودند که یک سفر سریع و مصون در پیش خواهند داشت و نیازمندیهای اولیه آنها را مرفوع خواهند ساخت. به مجردیکه آنها درک نمودند که به کمک نیاز دارند، برای کسب معلومات به خانواده، دوستان و سایر مهاجرین مراجعه نمودند، که این معلومات معمولاً چندان دقیق و تازه نمی باشد.

شماری زیادی از پاسخ دهنده گان اظهار داشته اند که آنها به تلفون هوشمند دسترسی دارند اما از رسانه های اجتماعی به منظور مطالبه معلومات از هموطنان استفاده می کنند. یکعده آنها گروه های واتس اپ را ایجاد نموده اند، که هم جنبه رسمی دارد مانند گروهی که توسط انجمن همبستگی و امدادسانی پناهنده گان افغان (ARSA) در کشور ترکیه مدیریت می شود و هم جنبه غیر رسمی دارند، که معمولاً به اساس موقعیت افراد و یا گروه های قومی ایجاد گردیده اند، که می توانند در راستای ارسال پیام های هدفمند ممد واقع شوند. صرف دو تن پاسخ دهنده گان خاطر نشان نموده اند که آنها با وجود موجودیت معلومات کافی آنلاین به زبان فارسی در مورد تمام کشور ها به استثنای ایران 20، معلومات در مورد خدمات آنلاین را به شکل فعال دنبال می کنند (مانند جستجو در گوگل). از میان مثال های که در لینک های ذیل ارائه گردیده اند، به نظر می رسد که دنبال نمودن وب سایت کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان در ترکیه راحت تر باشد، اما بررسی در مورد اینکه چند درصد پناهنده گان افغان واقعاً قادر به استفاده از سایت های مختلف هستند، یک کار ارزشمند بوده می تواند.

20 لطفاً برای مشاهده مثال ها به لینک (<https://help.unhcr.org/turkey/fa/how-to-seek-help/>; <http://www.asylum.bg/>; <http://www.unhcr.rs/>) مراجعه نمایید.

کی ها می توانند بالای مفکوره های مهاجرین نفوذ داشته باشند؟

پاسخ دادن این پرسش دشوار است که کی ها می توانند بالای مهاجرین و پناهنده گان نفوذ داشته باشند تا آنها سلوک و رفتار خود را تغییر دهند و چگونه به آن دست یابند. هرگز نمی توان تنها با در اختیار قرار دادن معلومات دقیق بسنده نمود، بلکه باید به این پرسش ها پاسخ داده شود که آیا معلومات متذکره می تواند از طریق یک کانال یا منبع معتبر به دسترس آنها قرار گیرد یا خیر و اینکه آیا منابع مناسب در این عرصه وجود دارند یا خیر.

به عنوان مثال، گراف های ذیل ارائه کننده منابعی می باشد که مردان و زنان افغان برای دریافت معلومات دقیق در مورد بیماری همه گیر کوید - 19 بالای آنها اعتماد نموده اند، البته با توجه به موقعیتی که آنها قادر به دریافت آن بوده اند. با وجود اعتماد به متخصصین صحتی و مؤسسات غیردولتی/سازمان ملل متحد، آنها مجبور بودند بالای منابع آنلاین و سایر مهاجرین اتکا نمایند.

خانواده، دوستان و سایر پناهنده گان:

تحقیقات ثانوی نشان داده اند که دوستان، اعضای خانواده خانواده و سایر پناهنده گان منبع کتله بزرگ معلومات به شمار می روند، ولو اگر این معلومات نادرست و یا ناقص باشند (گزارش کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان، سال 2016). هم برای مردان و هم برای زنان افغان با معتبر ترین منبع معلوماتی در مورد مهاجرت می تواند دوستان و اعضای خانواده ایشان در سایر کشور ها (53 درصد) دوستان و اعضای خانواده در افغانستان (13 درصد) و بالاخره مهاجرین عودت کننده (12 درصد) باشند²¹. این حالت توسط مطالعه هذا مورد تأیید قرار گرفته است. از آنجاییکه اعضای خانواده و همسالان به عنوان منبع اصلی معلوماتی آنها شمرده می شوند، بناً آنها می توانند بالای ایشان تأثیرگذار باشند، اما مهاجرین و پناهنده گان اظهار داشته اند که آنها در نهایت درک نموده اند که معلومات ارائه شده اکثراً نادرست بوده اند.

عواملی وجود دارند که می توانند توضیح دهد چرا اعضای خانواده و دوستان با وجود سوال برانگیز بودن معلوماتی که آنها رد و بدل می نمایند، هنوز هم منبع عمده معلومات پنداشته می شوند. اول اینکه معلومات مرتبط به خدمات طوری با معلومات دیگر مخلوط می شوند که توجه مهاجرین را به خود جلب نمایند باشد. در مورد چگونگی مؤفقیّت در مهاجرت، خبر های اجتماعی راجع به دوستان و خانواده، حمایت متقابل و رهنمود های در مورد چگونگی دسترسی به مواد و سایر حمایت های امیدبخش برای مهاجرین و پناهنده گان، معلومات فراونی تبادل می شوند. عمدتاً در معلومات رسمی پیام های مدنظر گرفته می شوند که بتوانند مانع مهاجرت غیرقانونی شوند و در مورد خدمات محافظتی مشوره های لازم ارائه نمایند.

ما از ارتباط اجتماعی در شبکه تلگرام برخوردار هستیم. هرچند اکثریت اعضای آنرا صرف مهاجرین جوان افغان از ولایت فاریاب تشکیل می دهند. ما بیشتر رقص و موسیقی را با همدیگر شریک می سازیم. اما، برخی از اعضای گروه ما که به کشور های اروپایی رسیده اند، معمولاً تجارب سفر خویش را در گروه متذکره در میان می گذارند. آنها به ما می گویند که کدام راه از مصونیت بیشتر برخوردار است یا مثلاً پذیرش/قبولی در کدام کشور آسانتر است.

(مصاحبه با مرد 19 ساله، در کشور ایران)

مهاجرین همچنان می توانند به میل خود با افراد رابطه داشته باشند و بدین ترتیب بالای معلوماتی که آنها ارائه می کنند اعتماد نمایند. این کار معمولاً از طریق ایجاد شبکه های اقوام و اقارب صورت می گیرد و تنها منحصر به مردان نمی باشد. زنان نیز از رسانه های اجتماعی به منظور تشکیل اجتماعات، شریک ساختن تصاویر دوستان و خانواده و بالاخره معلومات مرتبط به سفر های سایر پناهنده گان و مهاجرین و تجارب آنها استفاده به عمل می آورند (گزارش مرکز مهاجرت مختلط، سال 2018، صفحه 32).

اما، عمده ترین عامل آن نشیست های رو در رو و پیام های شفاهی به شمار می رود (گزارش کمیسیون اروپا، سال 2018، صفحه 7). هیچگونه عامل نفوذ گذار دیگری وجود ندارد که بتواند بیشتر نسبت به ارتباطات دوستان، خانواده و سایر پناهنده گان در مسیر راه موثرتر باشد. این مسئله نشان می دهد که چرا سایر اپلیکیشن ها و پیام های دیجیتال نمی توانند به نتایج متوقع دست یابند.

قاچاقبران:

به ملاحظه رسیده است که مهاجرین و پناهنده گان بیش از حد بالای قاچاقبران اعتماد می کنند و این مسئله نزد برخی از افراد خصوصاً زمانیکه آنها شخصاً درمیابند که قاچاقبران افراد قابل اعتماد نیستند، به سختی قابل قبول بوده می تواند. روایتی که در این رابطه وجود دارد اینست که زمانیکه آنها با وعده های دروغین قاچاقچران روبرو می شدند ناگزیر بودند بالای قاچاقبران دیگر اعتماد نمایند و به جستجوی آنها پردازند. این در حالیست که عده کثیری از افرادی که با آنها مصاحبه صورت گرفته است خاطر نشان نموده اند که بعد از آنکه آنها از سرحد اول و یا دوم عبور نموده اند، اعتماد خود را بالای قاچاقبران به کلی از دست داده اند، شمار زیادی آنها اظهار داشته اند که انکار نمودن از خدمات وعده شده مانند مواد غذایی، آب آشامیدنی، خدمات محافظتی و سرپناه عوامل کلیدی به شمار می روند. در حالیکه تعداد انگشت شماری پاسخ دهنده گان از قاچاقبرانی که دسترسی به خدمات را تسهیل می بخشیدند یادآوری نموده اند، اما در مجموع از پیامد های منفی بالای روند دسترسی به خدمات برخوردار می باشند.

زمانیکه ما به کمک های طبیی نیاز داشتیم، به ما اجازه داده نمی شد تا آنرا سراغ نماییم ... همچنان ما به مواد بهداشتی و آب صحتی دسترسی نداشتیم. به عین ترتیب، ما اجازه صحبت کردن با مردم محل را نداشتیم.

(مصاحبه با مرد 24 ساله، در کشور بلغاریا)

تقریباً تمام مهاجرین و پناهنده گان از تجاربی یادآوری نموده اند که نشان می دهند قاچاقبران مانع شده اند تا آنها و اشخاص دیگری شامل در گروه آنها به خدمات خصوصاً خدمات صحتی دسترسی داشته باشند. قاچاقبران حین عبور از مرزها به خاطری به این عمل دست می زدند تا آنها را مسیر مطلوب بازدارند و ترجیحاً آنها را تحت کنترل خود داشته باشند. در داخل کشور، آنها معمولاً از مسیر های دورتر از مراکز جمعیت منتقل می شوند، تا از شناسایی آنها جلوگیری به عمل آید. همچنین رویداد های به چشم می خورند که نشان می دهند قاچاقبران فعالانه از ارتباط مشتریان خود با کارمندان نهاد های امدادسانی/بشردوستانه جلوگیری می نمایند، تا هزینه های آنها بنابر پایان زود هنگام سفر به مخاطره نیافتند (گزارش کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان، سال 2016) حتی در حالیکه مهاجرین و پناهنده گان در محلاتی به سر می برند که توسط قاچاقبران در شهرها و شهرستانها تعیین و مدیریت می شوند، امکان دارد قاچاقبران آنها را زندانی کنند و یا با این استدلال که گویا عرضه کننده گان خدمات با مقامات همکاری دارند، آنها را از دسترسی به خدمات منصرف سازند. نیرنگ دیگری که قاچاقبران بیشتر به کار می برند اینست که آنها به مهاجرین و پناهنده گان می گویند که عرضه کننده گان خدمات عمدتاً مهاجرین غیرقانونی را کمک نمی کنند.

از لحاظ اینکه مهاجرین و پناهنده گان به معلومات ارائه شده توسط قاچاقبران باور نمی کنند، آنها از نفوذ چندانی برخوردار نمی باشند، اما برعکس آنها در راستای جلوگیری از دسترسی مهاجرین و پناهنده گان به منابع معلوماتی دیگر و جلوگیری از دسترسی فزیکتی ایشان به خدمات از نفوذ قابل ملاحظه برخوردار اند.

عرضه کننده گان خدمات:

در مورد اینکه مهاجرین و پناهنده گان به یک عرضه کننده خدمات اعتماد داشته باشند و اینکه آنها به دسترسی به خدمات تمایل داشته باشند، یک رابطه واضح و مشخص وجود دارد. طوری که قبلاً تذکر داده شد، مهاجرین و پناهنده گان عمدتاً به حرف ها و معلوماتی که توسط اعضای خانواده و همقطاران شان دهن به دهن انتقال می یابند باور می کنند. بناً، عرضه کننده گان خدمات به وجه احسن می توانند بالای برداشت ها و نگرش مهاجرین و پناهنده گان در مورد خدماتی که آنها ارائه می کنند، اثرگذار باشند، البته از طریق حصول اطمینان از اینکه افرادی که با ایشان تماس می گیرند باید از تجارب مثبت برخوردار باشند، به شمول حصول اطمینان از اینکه باید آنها قبلاً با مسائل مختلف مانند معیارات انتخاب آشنایی کامل داشته باشند.

عوامل تشویق کننده دسترسی به خدمات	عوامل بازدارنده دسترسی به خدمات
<ul style="list-style-type: none">تجارب مثبت گذشته با عرضه کننده خدمات و رفتار کارمندان ساحوی.دسترسی به معلومات معتبر راجع به کمک های موجود.بی طرفی مشهود نهاد های ذیربط.دریافت معلومات از خانواده، همسالان و قاچاقبران.	<ul style="list-style-type: none">هراس از اخراج و یا بازگشت اجباری.هراس از منصرف شدن و جلوگیری از ادامه سفر.هراس از برخورد نامناسب کارمندان نهاد های امدادرسانی/بشردوستانه، خاصتاً زنان.هراس از همکاری نهاد های ذیربط با پولیس و یا مقامات محلی.

یکی از یافته های مثبت مطالعه هذا اینست که با برآورده شدن سه عامل نخست تشویق کننده، مهاجرین و پناهنده گان از عرضه کننده گان خدمات درک مثبت داشته اند. در کشور های ایران و ترکیه زمانیکه از آنها در مورد منابع معلوماتی آنها پرسیده شد، کمتر از 1 درصد افراد مصاحبه شده از عرضه کننده گان خدمات دولتی و یا مؤسسات غیردولتی یاد آوری نموده اند. آنده افرادی که به کشور های بلغاریا و صربیا رسیده بودند، 60 درصد آنها خاطر نشان نموده اند که عرضه کننده گان خدمات منبع کلیدی معلومات به شمار می روند. علی الخصوص در میان زنان، تغییر قابل ملاحظه ای در سطح اعتماد بالای عرضه کننده گان خدمات به مشاهده می رسید، که عمدتاً ناشی از دریافت مستقیم معلومات در مراکز می باشد.

جامعه میزبان:

جوامع میزبان می توانند از طریق حمایت از تصامیم سیاسی و پالیسی های عامه که بالای دسترسی به خدمات اثرگذار می باشند و از طریق قابلیت های خویش در راستای ایجاد یک محیط مصؤون و پذیرفتنی، از نفوذ قابل ملاحظه برخوردار باشند. متأسفانه از هر دو لحاظ شواهد منفی به چشم می خورند. مصاحبه های که با افراد مختلف در تمام موقعیت ها انجام یافته اند حاکی از برخورد منفی جوامع میزبان می باشند، که عمدتاً از عملکرد های جدی جرمی گرفته تا احساسات نژادپرستانه و تبعیض آمیز ضد مهاجرین می باشند.

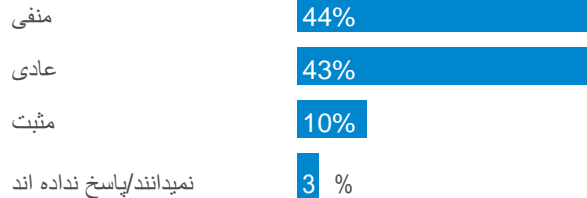
[من قادر به دسترسی به خدمات نبودم] زیرا ما ناگزیر بودیم خود را پنهان کنیم و نباید مردم محل که می توانستند در مورد ما به مقامات گزارش دهند ما را می دیدند.

(مصاحبه با مرد 18 ساله، در کشور بلغاریا)

این امر می تواند بالای سلوک و رفتار جستجوی خدمات، به ویژه در میان مهاجرین و پناهنده گان بدون اسناد که از گزارش اعضای جامعه میزبان در مورد آنها به مقامات در هراس اند، پیامد های مستقیم داشته باشد.

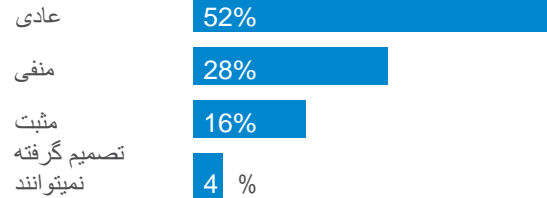
به صورت عموم رفتار شما با مهاجرین/پناهنده گانی که به صربیا می آیند، چگونه است؟

Source: CITATION UND17 \I 3081 (UNDP, 2017)

شما رفتار خویش را با مهاجرین/پناهنده گان چگونه توضیح می دهید (بلغاریا)؟

Source: CITATION UNH202 \I 3081 (UNHCR, 2020)

پاسخ دهنده گان کلیدی که آنها مصاحبه صورت گرفته است در اروپا به این باور اند که خصومت های که جوامع میزبان در برابر آنها از خود نشان می دهند، عمدتاً ناشی از سوء تفاهم در مورد چگونگی تمویل خدمات رسیده گی به پناهنده گان و آنچه که مهاجر و پناهنده گان به دست می آورند، می باشد.

بعضاً در میان جامعه [میزبان] این سوء تفاهم وجود دارد که گویا مساعدت های ارائه شده به مهاجرین و پناهنده گان از بودجه دولت تمویل می شوند، که در نتیجه برخی از گروه های مشخص به تبصره های منفی و سخنان نفرت انگیز متوسل می شوند.

(مصاحبه با پاسخ دهنده کلیدی 5، در کشور صربیا)

مؤسسات غیردولتی با حصول اطمینان از درک گسترده معلومات مرتبط به فعالیت های خویش، در مقابله با پخش معلومات نادرست نقش اساسی دارند. طوری که در جدول فوق نشان داده شده است، رقم درشت افرادی که در این مورد قضاوت بی طرفانه/عادی داشته اند، ارائه کننده آن می باشد که تغییر دادن سلوک و رفتار متعدد اعضای جامعه امکان پذیر است.

توصیه ها

هدف توصیه های ارائه شده عبارت از اطلاع رسانی به گفتمان دوامدار در شورای پناهنده گان دنمارک (DRC) می باشد. اینها شامل توصیه ها پیرامون در میان گذاشتن معلومات و خدمات قابل دسترس به مهاجرین و مرفوع ساختن خلا های موجود در روند ارائه خدمات می باشند. توصیه های مذکور عمدتاً اقداماتی را پیشنهاد می کنند که می توانند توسط شورای پناهنده گان دنمارک، خواه به صورت مستقیم، خواه از طریق نفوذ آن بالای سایر بازیگران خدمات امداد رسانی/بشردوستانه، روی دست گرفته شوند.

بلند بردن سطح آگاهی در مورد خدمات

پیام های ساده را در مورد نقاط ورود به خدمات انکشاف دهید: مهاجرین و پناهنده نیاز دارند تا چگونگی تماس با عرضه کننده گان خدمات را بدانند، اما نه با هر عرضه کننده خدمات مانند یک مؤسسه غیردولتی با کیفیت، یک خط تلفونی با کیفیت، کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان. همچنان باید معلومات مذکور در اختیار کارمندان صف مقدم در کشور های همسایه، به شمول مترجمین قرار داده شود.

تا حد امکان خطوط تلفونی را انسجام بخشید: با توجه به اولویت ارتباط شفاهی، خطوط تلفونی می توانند یک نقطه ورود مناسب و کم هزینه باشند، تصور کنید که اگر در هر کشور خطوط تلفونی با عین اندازه وجود داشته باشند! شورای پناهنده گان دنمارک می تواند با سازماندهی تبادل اطلاعات با گرداننده گان آواز در افغانستان آغاز نماید.

معلومات را معیاری و ساده سازید: جهت معیاری ساختن معلومات ارائه شده در برگه های معلوماتی و پوستر ها، از گروه های کاری و کلاستر ها استفاده به عمل آورید. معلومات باید ساده، معتبر و به زبان های مناسب باشد.

دسترسی به معلومات آنلاین را بهبود بخشید: شماری زیادی از پناهنده گان و مهاجرین در مورد فعالیت های کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان آگاهی دارند. اما، معلومات موجود در وب سایت های کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان معیاری به نظر نمی رسند و از کیفیت متفاوت برخوردار اند. شورای پناهنده گان دنمارک (DRC) می تواند با آزمایش نمودن اینکه مهاجرین و پناهنده گان چگونه معلومات کاربر پسند را دریافت کنند، از کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان حمایت نماید. شورای پناهنده گان دنمارک (DRC) می تواند با استفاده از روابط خویش با کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان (UNHCR) و کلاستر محافظت جهانی، کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان را متقاعد سازد تا یک بسته معیاری معلومات را در وب سایت های کشور های ترانزیت، به دست نشر بسپارد.

رسانه های اجتماعی را نادیده نگیرید: بسیاری از زنان و مردان بنابر دلایل اجتماعی بودن خود از شبکه های اجتماعی استفاده گسترده می کنند! از آنجاییکه مردان جوان معمولاً در مسیر راه موسیقی دلخواه خویش را از طریق وتس اپ با همدیگر شریک می سازند، بناً هیچ جای شک وجود ندارد که آنها بسته های معلوماتی جالب را در مورد خدمات رایگان، موقعیت مراکز و غیره با همدیگر در میان نخواهند گذاشت.

سیستم رجعت دهی را بهبود بخشید: مهاجرین و پناهنده گان برای درک حقوق خویش و طرق دستیابی به آن نیاز به حمایت دارند. یک سیستم رجعت دهی مرکزی می تواند از مؤثریت بیشتر برخوردار باشد، اما برای اینکه بتواند به گونه مناسب راه اندازی شود، مستلزم رهبری یک دولت و یا یکی از نهاد های سازمان ملل متحد می باشد.

افزایش دسترسی به خدمات:

ثبت و راجستر را تشویق نمایید: علاوه بر حصول اطمینان از اینکه اولین مرجع تماس بتواند در مورد ثبت و راجستر مشوره های لازم بدهد، باید از طریق دادخواهی با دولت ها مواع از میان برداشته شوند.

- در کشور ترکیه: (الف) موجودیت تبعیض در ریاست ولایتی مدیریت مهاجرت در برابر جوانان ذکور. (ب) وادار ساختن به زنده گی در شهر های کوچک.
- در کشور بلغاریا: ارتباط واضح میان درخواست پناهنده گی و راجستر جهت دسترسی به خدمات.

به فعالیت های رسیده گی به تراوما اولویت قابل شوید: جهت افزایش دسترسی به حمایت روانی - اجتماعی و خدمات صحت روانی از فضای مساعد در مراکز سود ببرید. بالای مهارت های تدریس که می توانند اندوخته های لازم را به مهاجرین انتقال دهند تمرکز نمایید. چگونگی شناسایی و مقابله با تراوما را به عرضه کننده گان خدمات مانند معلمین و کارمندان صحتی جامعه آموزش دهید.

در جلوگیری از تراوما نقش ایفا کنید: سراسیمگی مهاجرین و پناهنده گان و رفتار نامناسب به آنها در مناطق مرزی قبلاً از ویژه گی های عمده مرز های ایران و افغانستان و مرز های ایران و ترکیه به شمار می رفت، اما اکنون در سرتاسر اروپای جنوب شرقی به اوج خود رسیده است. هرچند به نظر می رسد که مؤسسات غیردولتی بالای دولت ایران چندان نفوذ نداشته باشند، اما جامعه مدنی در اروپا نقش قابل ملاحظه ای در این راستا ایفا نموده می تواند.

جهت بلند بردن کیفیت خدمات به مترجمین انگیزه بدهید: برنامه های آموزشی حرفوی را برای مترجمین طرح ریزی نمایید. از مترجمین حمایت کنید تا از طریق برنامه های شناخته شده بین المللی اعتبار به دست آورند. در راستای استخدام مترجمین آموزش دیده در خدمات کلیدی با خدمات دولتی کار نمایید.

از برنامه های نقدی حمایت نمایید: برنامه های نقدی مهاجرین و پناهنده گان را قادر می سازند تا هزینه خدمات را پرداخت نمایند. همچنان سبب می شود تا خدمات برای از میان برداشتن موانعی موجود در برابر دسترسی انگیزه دریافت کنند.

با سوء تفاهات/معلومات نادرست در مورد حقوق مقابله نمایید: مهاجرین، پناهنده گان و جوامع میزبان باید این مسئله را درک نمایند که فعالیت های امدادسانی/بشردوستانه چگونه می توانند مؤثر تمام شوند. مؤسسات غیردولتی عموماً در شریک ساختن معیارات انتخاب با جمعیت تحت پوشش مانند کمپ ها به خوبی عمل می کنند، اما جامعه فراتر در این عرصه کوتاهی می کنند.

خلاء های جغرافیایی مشهود خدمات را پر نمایید: در حال حاضر پر نمودن خلأ های خدماتی در مناطق مرزی و ایران امکان پذیر نیست. یگانه منطقه دیگری که همواره به عنوان منطقه فاقد خدمات گزارش داده شده است، ایالت وان کشور ترکیه می باشد. امکان دارد درس های از مناطق که پناهنده گان سوری را در ترکیه می پذیرند، گرفته شده باشد که می توان آنها را در ایالت وان نیز عملی نمود.

ماخذها

مرکز حقوق بشر شهر بلگراد، سال 2020. حق پناهنده گی در جمهوری صربیا. [آنلاین] در لینک (<http://www.bgcentar.org.rs/bgcentar/eng-lat/wp-content/uploads/2014/01/Right-to-Asylum-in-Serbia-2020.pdf>) قابل دسترس می باشد:

A. Z. A. R. E. G.، C Due، سال 2018. تراوماک روانی و دسترسی به خدمات مراقبت های صحتی اولیه برای پناهنده گان در آسترالیا. ژورنال اروپایی صحت عامه، 28 (1)، صفحات 11-17.

انجمن شهروندان برای مبارزه با قاچاق انسان و انواع مختلف آن، سال 2018. چگونگی حصول اطمینان از ادغام مجدد مؤفقت آمیز و پایدار پناهنده گان و مهاجرین. [آنلاین] در لینک (<http://atina.org.rs/sites/default/files/Final%20Kako%20osigurati%20uspesnu%20i%20odrzivu%20integraciju%20izbeglica%20i%20migranata.pdf>) قابل دسترس می باشد.

انجمن شهروندان برای مبارزه با قاچاق انسان و انواع مختلف آن، آن. دی. چگونه می توان از ادغام مؤفوق و پایدار پناهنده گان و مهاجرین اطمینان حاصل نمود. [آنلاین] در لینک (<http://atina.org.rs/sites/default/files/Final%20Kako%20osigurati%20uspesnu%20i%20odrzivu%20integraciju%20izbeglica%20i%20migranata.pdf>) قابل دسترس می باشد.

CRPC، سال 2019. میان مرز های بسته سال 2019: مقاله مشترک نهاد ها پیرامون پناهنده گان و مهاجرین در صربیا. [آنلاین] در لینک (<http://www.crpc.rs/dokument/Between%20Closed%20Borders%202019.pdf>) قابل دسترس می باشد.

ECRE، سال 2020. گزارش کشور: بلغاریا، اتحادیه اروپا: شورای اروپا در امور پناهنده گان و اشخاص تبعید شده.

ECRE، سال 2020. گزارش کشور: صربیا. [آنلاین] در لینک (https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2021/03/AIDA-SR_2020update.pdf) قابل دسترس می باشد.

ECRE، سال 2020. گزارش کشور: ترکیه. [آنلاین].

دفتر اروپایی حمایت از درخواست پناهنده گی، سال 2018. رهنمود EASO در مورد شرایط پذیرش/قبولی برای اطفال بدون همراه. [آنلاین] در لینک (<https://www.easo.europa.eu/sites/default/files/Guidance-on%20reception-%20conditions-%20for-unaccompanied-children.pdf>) قابل دسترس می باشد.

دفتر اروپایی حمایت از درخواست پناهنده گی، سال 2020. بررسی اولیه تمایلات به پناهنده گی، سال 2020. [آنلاین] در لینک (<https://www.easo.europa.eu/asylum-trends-2020-preliminary-overview>) قابل دسترس می باشد.

دفتر اروپایی حمایت از درخواست پناهنده گی، سال 2020. گزارش سالانه 2020 درخواست پناهنده گی EASO. گزارش سالانه وضعیت درخواست پناهنده گی در اتحادیه اروپا [آنلاین] در لینک (<https://easo.europa.eu/asylum-report-2020>) قابل دسترس می باشد.

دفتر اروپایی حمایت از درخواست پناهنده گی، سال 2018. رهنمود EASO در مورد شرایط پذیرش/قبولی. [آنلاین] در لینک

) <https://www.easo.europa.eu/sites/default/files/EASO%20Guidance%20on%20reception%20conditions%20-%20operational%20standards%20and%20indicators%5B3%5D.pdf> قابل دسترس می باشد.

کمیسیون اروپا، سال 2018. مطالعه کانال های ارتباطی که توسط مهاجرین و پناهجویان در ایتالیا مورد استفاده قرار می گیرند، با تمرکز ویژه بالای رسانه های آنلاین و اجتماعی. [آنلاین].

کمیسیون اروپا، سال 2018. برگه معلوماتی در مورد حقایق ترکیه - نیازمندی های اساسی. [آنلاین] در لینک (https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/news_corner/migration_en) قابل دسترس می باشد.

اتحادیه اروپا، سال 2013. دایرکتیف (2013/33/EU) پارلمان اروپا و شورا. [آنلاین] در لینک (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013L0033&from=EN>) قابل دسترس می باشد.

گروه 484، سال 2016. چالش های ناشی از بحران مهاجرین و پناهنده گان از دیدگاه نهاد های جامعه مدنی. [آنلاین] در لینک (<https://www.grupa484.org.rs/h-content/uploads/2020/04/web-izazovi-migrantsko-izbeglic%CC%8Cke-krize-ENG-1-grupa-484.pdf>) قابل دسترس می باشد.

اداره بین المللی مهاجرت، سال 2020. ارزیابی اجتماعی - اقتصادی: پیامد های بیماری همه گیر کوید - 19 بالای مهاجرت و تحرکیت در کشور صربیا. [آنلاین] در لینک (<https://serbia.iom.int/sites/default/files/publications/documents/SEIA%20Report%20Eng.pdf>) قابل دسترس می باشد.

دفتر Mercy Corp و Norwegian Refugee، سال 2016. ما را فراموش نکنید: صدای پناهنده گان و مهاجرین جوان در کشور یونان. [آنلاین] در لینک (https://www.mercycorps.org/sites/default/files/2019-10/Dont_Forget_Us_Report_1.pdf) قابل دسترس می باشد.

مرکز مهاجرت مختلط، سال 2018. تجارب پناهنده گان و مهاجرین انانث در کشور های مبداء، ترانزیت و مقصد. [آنلاین].

مرکز مهاجرت مختلط، سال 2019. آشکارا اما ناشنیده: بررسی چگونگی شکل گیری دیاسپورا/پناهنده گان در اروپا در امتداد CMR. [آنلاین] در لینک (https://mixedmigration.org/wp-content/uploads/2019/11/081_outspoken_but-unheard.pdf) قابل دسترس می باشد.

مرکز مهاجرت مختلط، 2020. منزل مقصود ناشناخته: افغان های درحال حرکت در کشور ترکیه. [آنلاین] در لینک (www.mixedmigration.org) قابل دسترس می باشد.

مرکز مهاجرت مختلط، سال 2020. پیامد های ناگوار بیماری همه گیری کوید - 19 بالای قاچاق پناهنده گان. [آنلاین] در لینک (https://mixedmigration.org/wp-content/uploads/2020/10/138_covid_snapshot_smuggling_Asia.pdf) قابل دسترس می باشد.

مرکز مهاجرت مختلط، سال 2020. پیامد های ناگوار بیماری همه گیری کوید - 19 بالای پناهنده گان و مهاجرین از افغانستان. [آنلاین] در لینک (https://mixedmigration.org/wp-content/uploads/2020/10/138_covid_snapshot_smuggling_Asia.pdf) قابل دسترس می باشد.

ناصح، (M. P. M. S. P)، سال 2018. عودت پناهنده گان افغان از کشور ایران: مطالعه ویژه گی های سرپناه.

خدمات صحتی NSW، سال 2018. مشکلاتی که پناهنده گان در زمان دسترسی به خدمات صحتی با آن روبرو هستند. [آنلاین] در لینک (<https://www.phrp.com.au/wp-content/uploads/2014/10/NB02065.pdf>) قابل دسترس می باشد.

شبکه ابتکارات روانی - اجتماعی، سال 2020. صحت روانی و سلامتی پناهنده گان و پناهجویان در کشور صربیا (s.n.: s.l.)...

حلال احمر صربیا، سال 2020. ادغام اجتماعی مهاجرین: سروی برداشت ها در مورد مهاجرت و توصیه ها برای کاهش تبعیض. [آنلاین] در لینک (<https://www.redcross.org.rs/media/6504/social-inclusion-of-migrants-e-book-eng.pdf>) قابل دسترس می باشد.

شبکه همبستگی پناهنده گان، سال 2018. بازداشت پناهجویان در کشور بلغاریا. [آنلاین] در لینک (<https://refugeesolidaritynetwork.org/wp-content/uploads/2018/12/BU-RSN-Bulgaria-Report-final-final-2018.pdf>) قابل دسترس می باشد.

RESOMA، سال 2018. سرکوب مؤسسات غیردولتی کمک کننده به پناهنده گان و سایر مهاجرین. [آنلاین] در لینک (http://www.resoma.eu/sites/resoma/resoma/files/policy_brief/pdf/Policy%20Briefs_topic4_Crackdown%20on%20NGOs_0.pdf) قابل دسترس می باشد.

مؤسسه حمایت اطفال، سال 2020. پناهنده گان و مهاجرین در مسیر حوزه بالکان غربی. [آنلاین] در لینک (<https://resourcecentre.savethechildren.net/library/balkans-migration-and-displacement-hub-data-and-trend-analysis-regional-overview-january-0>) قابل دسترس می باشد.

(Spahl, W. Ö. A)، سال 2019. عضویت بر مبنای دسته بندی: دسترسی مراقبت های صحتی برای پناهنده گان شهری در کشور ترکیه. مطالعات مقایسوی مهاجرت، 7 (42).

برنامه انکشافی سازمان ملل متحد (UNDP)، سال 2017. سلوک/رفتار در برابر بحران پناهنده گان و مهاجرین در کشور صربیا. [آنلاین] در لینک (https://www.rs.undp.org/content/serbia/en/home/library/crisis_prevention_and_recovery/attitudes-to-refugee-and-migrant-crisis-in-serbia.html) قابل دسترس می باشد.

کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان، سال 2016. از دیدگاه پناهنده گان. [آنلاین] در لینک (<https://www.unhcr.org/5909af4d4.pdf>) قابل دسترس می باشد.

کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان، سال 2020. سروی برداشت های عامه در مورد پناهنده گان و پناهجویان در کشور بلغاریا، سال های 2019 - 2020. [آنلاین] در لینک (https://www.unhcr.org/bg/wp-content/uploads/sites/18/2020/11/Survey_Report_19-20_EN.pdf) قابل دسترس می باشد.

کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان، سال 2020. قرارداد جهانی پناهنده گان. [آنلاین] در لینک (<https://globalcompactrefugees.org/article/global-compact-refugees>) قابل دسترس می باشد.

کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان، سال 2020. پلتفورم حمایت از ستراتیژی راه حل ها برای پناهنده گان افغان. [آنلاین] در لینک (<file:///C:/Users/pipbe/Downloads/SSAR%20Support%20Platform%20document%20->)

[%20A%20Partnership%20for%20Solidarity%20and%20Resilience%20-%202017%20June%202020.pdf](#) قابل دسترس می باشد.

کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان، سال 2021. به تعداد 120,000 پناهنده کمک شدند تا به طرح بیمه صحتی در ایران دسترسی داشته باشند. [آنلاین] در لینک <https://www.unhcr.org/news/briefing/2021/4/606c19ad4/120000-refugees-assisted-access-irans-health-insurance-scheme.html> قابل دسترس می باشد.

پروگرام غذایی جان، سال 2020. دور چهارم نظارت از آسیب پذیری جامع (CVME). [آنلاین] در لینک <https://www.wfp.org/publications/turkey-comprehensive-vulnerability-monitoring-exercise> قابل دسترس می باشد.

(Zetter, R)، سال 2018. حمایت از بیجا شدن اجباری افغان ها در کشور های پاکستان و ایران. [آنلاین] در لینک https://adsp.ngo/wp-content/uploads/2020/02/DRC_Briefing_Note_Protection-for_22072019.pdf قابل دسترس می باشد.

ضمیمه اول - تحلیل مصاحبه شونده گان:

مهاجرین و پناهنده گان					
کشور	شماره	جنسیت	عمر	وضعیت	ملیت
بلغاریا	1	ذکور	24	دارای اسناد	پشتون
بلغاریا	2	ذکور	27	دارای اسناد	پشتون
بلغاریا	3	ذکور	18	دارای اسناد	پشتون
بلغاریا	4	اناث	26	دارای اسناد	پشتون
بلغاریا	5	اناث	22	دارای اسناد	پشتون
بلغاریا	6	ذکور	26	بدون اسناد	هزاره
ایران	1	اناث	37	بدون اسناد	هزاره
ایران	2	ذکور	42	دارای اسناد	تاجک
ایران	3	اناث	36	بدون اسناد	تاجک
ایران	4	اناث	42	بدون اسناد	هزاره
ایران	5	اناث	35	دارای ویژه سفر	هزاره
ایران	6	ذکور	22	بدون اسناد	تاجک
ایران	7	ذکور	32	دارای ویژه سفر	پشتون
ایران	8	ذکور	20	بدون اسناد	هزاره
ایران	9	ذکور	25	دارای ویژه سفر	پشتون
ایران	10	ذکور	19	بدون اسناد	تاجک
ایران	11	ذکور	28	بدون اسناد	پشتون
ایران	12	ذکور	32	بدون اسناد	پشتون
ایران	13	اناث	37	بدون اسناد	هزاره
ایران	14	ذکور	26	دارای ویژه سفر	هزاره
ایران	15	ذکور	27	دارای ویژه سفر	پشتون
صربیا	1	اناث	25	دارای اسناد	تاجک
صربیا	2	اناث	29	دارای اسناد	تاجک
صربیا	3	اناث	24	دارای اسناد	تاجک
صربیا	4	اناث	32	دارای اسناد	پشتون
صربیا	5	ذکور	27	بدون اسناد	تاجک
صربیا	6	ذکور	28	بدون اسناد	هزاره
ترکیه	1	ذکور	28	بدون اسناد	تاجک
ترکیه	2	ذکور	37	دارای اسناد	پشتون
ترکیه	3	ذکور	24	دارای اسناد	هزاره
ترکیه	4	ذکور	27	بدون اسناد	سادات
ترکیه	5	ذکور	41	دارای اسناد	ازبیک

ترکیه	6	اناث	45	دارای اسناد	هزاره
ترکیه	7	ذکور	20	دارای اسناد	پشتون
ترکیه	8	اناث	37	دارای اسناد	قزلباش

مصاحبه با پاسخ دهنده گان کلیدی			
کشور	شماره	جنسیت	نوع نهاد
بلغاریا	1	اناث	سایر نهاد ها
بلغاریا	2	اناث	مؤسسه غیردولتی داخلی
بلغاریا	3	اناث	دولت
صربیا	1	اناث	مؤسسه غیردولتی بین المللی
صربیا	2	ذکور	مؤسسه غیردولتی بین المللی
صربیا	3	اناث	مؤسسه غیردولتی داخلی
صربیا	4	اناث	مؤسسه غیردولتی داخلی
صربیا	5	اناث	مؤسسه غیردولتی داخلی
ترکیه	1	ذکور	مؤسسه غیردولتی داخلی
ترکیه	2	اناث	سایر نهاد ها
ترکیه	3	ذکور	دفاتر سازمان ملل متحد
ترکیه	4	ذکور	مؤسسه غیردولتی بین المللی

ضمیمه دوم - پرسش های مصاحبه:

مهاجرین و پناهنده گان	
شماره	پرسش
1	قبل از آنکه شما افغانستان را ترک کنید چی فکر می کردید که در صورت مواجه شدن با مشکل در جریان سفر، از چه کسی کمک مطالبه خواهید کرد؟
2	آیا شما فکر می کردید که بتوانید در جریان سفر خود به خدمات مؤسسات غیردولتی و یا دولتی دسترسی داشته باشید؟
3	آیا شما می توانید در مورد نقاطی که در مسیر راه خواهان کمک بودید و نوع کمکی که مطالبه می کردید به ما چیزی بگویید؟ چه چیز اتفاق افتاده بود؟ به چه نوع کمک نیاز داشتید؟
4	آیا شما می توانید به ما بگویید که از کدام مرجع کمک دریافت نمودید؟ چگونه در مورد مرجع متذکره اطلاع حاصل نمودید؟ مرجع مذکور چه نوع کمک را برای شما فراهم نمود؟
5	در مورد مهاجرین دیگر چی نظر دارید؟ آنها از کی ها کمک دریافت می کنند؟
6	انواع مختلف مشکلات وجود دارند که مردم با آن دست و گریبان هستند و انواع مختلف کمک ها وجود دارند که مردم به آن نیاز دارند. آیا می توانید کمک های ذیل را

<p>با انتخاب یکی از گزینه های "بسیار مفید"، "اندکی مفید"، "غیر مفید" ارزیابی نمایید؟</p> <ul style="list-style-type: none"> • خدمات صحی • مساعدت های حقوقی • مساعدت های نقدی • اشتغال • مواد غذایی • آب آشامیدنی • سرپناه • سایر خدمات (لطفاً توضیح دهید) 	
<p>7 شما چگونه در مورد خدمات موجود آگاهی حاصل نمودید؟ سایر مهاجرین چگونه از خدمات موجود اطلاع می یابند؟</p>	
<p>8 شما برای فراهم ساختن خدمات و حمایت بالای کی ها اعتماد نموده اید؟ چرا به آنها اعتماد کرده اید؟ برای فراهم ساختن خدمات و حمایت بالای کی ها اعتماد نکرده اید/بی اعتماد بوده اید؟ چرا؟</p>	
<p>9 شما در مورد کدام یک از این نهاد ها شنیده اید؟ [فهرست عرضه کننده گان اصلی خدمات در کشور]</p>	
<p>10 آیا در جریان سفر موارد مشخص وجود داشت که شما و سایر مهاجرین به خدمات نیاز داشته باشید، اما خدمات مذکور قابل دسترس نبوده باشند؟ در کجا؟</p>	
<p>11 آیا عواملی وجود داشتند که مانع دسترسی شما به خدمات در مسیر راه شده باشد؟ آنها کدام ها بودند؟</p>	
<p>12 آیا مهاجرینی وجود داشتند که در دسترسی به خدمات مشکلات ویژه داشته باشند؟ چرا آنها با این مشکلات روبرو بودند؟</p>	
<p>13 آیا تمام افراد در مورد دسترسی به خدمات آگاهی یکسان داشتند؟ هرگاه پاسخ نخیر باشد، لطفاً توضیح دهید که کدام دسته افراد از دسترسی کمتر برخوردار بودند و چرا؟</p>	

مصاحبه با پاسخ دهنده گان کلیدی	
شماره	پرسش
1	آیا شما می توانید برداشت خود را در مورد عمده ترین خطرات محافظتی در برابر مهاجرین غیرقانونی افغان با ما در میان بگذارید؟ به نظر شما خطرات متذکره از لحاظ جغرافیایی در کدام قسمت ها بیشتر به مشاهده می رسند؟
2	آیا شما می توانید در مورد خدماتی که نهاد شما ارائه می کنند اندکی معلومات بدهید؟ آیا خدمات مذکور در یکی از تسهیلات ارائه می گردند یا اینکه خدمات مبتنی بر جامعه هستند؟ چرا برای فعالیت های خویش همچو موقعیت را انتخاب نموده اید؟
3	آیا در ساحه شما یک موقعیت و یا نهاد/نهاد های مرکزی وجود دارد که قادر به رجعت دهی افراد تازه وارد به عرضه کننده گان مختلف خدمات باشد. یا اینکه باید پناهنده

	گان/مهاجرین به نهاد های انفرادی مراجعه کنند؟
4	با توجه به سکتور های متذکره شما افراد را به کجا رجعت می دهید؟ آیا می توانید در مورد حجم یا محدوده فعالیت های نهاد مذکور اندکی معلومات بدهید؟
5	مهاجرین در داخل کشور تا کدام اندازه در مورد خدمات قابل دسترس آگاهی دارند؟ آنها معلومات مرتبط به خدمات را از کجا دریافت می کنند؟ کی ها به معلومات مرتبط به خدمات دسترسی اندک دارند؟
6	آیا در کشور شما سیستمی برای ثبت و راجستر مهاجرین/پناهنده گان وجود دارد؟ هرگاه وجود داشته باشد، آیا بالای توانایی آنها در راستای دسترسی به خدمات اثرگذار می باشد؟
7	چه نوع موانع دیگری در برابر دسترسی به خدمات وجود دارند؟ چه نوع موانع رسمی/غیر رسمی؟ آیا گروهی وجود دارد که به شکل نامتناسب ناشی از همچو موانع متأثر شده باشد؟
8	افغان ها از لحاظ کیفیت دسترسی به خدمات را چگونه ارزیابی می کنند؟ از لحاظ کمیت؟ از لحاظ خطرات احتمالی؟
9	آیا افغان ها از لحاظ مراجعه به خدمات با خطرات واقعی روبرو اند؟ یعنی آیا این خطر وجود دارد که در صورتیکه آنها ثبت و راجستر نشده باشند، ممکن نهاد مورد نظر مقامات را در جریان قرار دهد و یا اینکه خدمات به حدی نامطلوب باشند که امکان دارد به آنها ضرر برساند.
10	اعضای جامعه "میزبان" از عرضه خدمات به افغان ها چه نوع برداشت دارند؟ کدام عوامل بالای برداشت های آنها اثرگذار می باشند؟
11	به نظر شما سه نیازمندی برآورده نشده و دارای اولویت افغان های که از کشور شما عبور می کنند، کدام ها اند؟
12	آیا شما می توانید جهت بهبود دسترسی به خدمات برای مهاجرین غیرقانونی افغان سه مورد را پیشنهاد نمایید، آنها کدام موارد خواهند بود؟

ضمیمه سوم - چهارچوب های جهانی و منطوقی که بالای ارائه خدمات اثرگذار می باشند:

یک‌کده چهارچوب های جهانی و منطوقی وجود دارند که با عرضه خدمات به پناهنده گان و مهاجرین سروکار دارند، البته تاکید عمده آنها بالای ارائه خدمات در کشور های که از تعداد کثیری پناهنده گان و مهاجرین میزبانی می کنند، می باشد، نه در اروپا.

در سطح جهان، [پیمان جهانی برای پناهنده گان](#) (GCR) و [پیمان جهانی برای مهاجرت مصون، منظم و قانونی](#) (GCM) به عنوان عناصری شناخته می شوند که در راستای بهبود مدیریت جنبش های پناهنده گان و مهاجرین تلاش می نمایند. پیمان جهانی برای پناهنده گان (GCR) از تعهد در برابر فراهم ساختن کمک های ممکنه برخوردار است که عمدتاً آنها را به کمک نهاد های ملی و محلی عرضه کننده خدمات مناسب در عرصه های صحت، آموزش، معیشت و محافظت ارائه می کنند. اما باید خاطر نشان نماییم که روند عرضه خدمات جنبه "مشارکتی" دارد، به این معنی که فعالیت های عرضه خدمات که عمدتاً توسط کشور های غربی تمویل می شوند، در کشور های که از تعداد کثیری پناهنده گان و مهاجرین میزبانی می کنند راه اندازی می شوند، نه در اروپا. اهداف پیمان جهانی برای مهاجرت مصون، منظم و قانونی (GCM) عبارت از فراهم ساختن زمینه دسترسی به خدمات اولیه برای مهاجرین، بدون در نظر داشت وضعیت آنها بوده که عمدتاً در برابر نیازمندیهای جندر و معلولیت پاسخگو می باشند و به همین ترتیب بالای اطفال تمرکز دارند. خدمات متذکره شامل حصول اطمینان از همکاری میان عرضه کننده گان خدمات و ادارات مهاجرت و عدم به مخاطره انداختن دسترسی مصون مهاجرین غیرقانونی به خدمات اولیه می باشند.

[ستراتژی راه حل ها برای پناهنده گان افغان جهت حمایت از عودت داوطلبانه، ادغام مجدد پایدار و کمک با کشور های میزبان](#) (SSAR) یک توافق چهار جانبه بوده که اساساً در سال 2012 توسط دولت های افغانستان، ایران و پاکستان و کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان روی دست گرفته شده است. یکی از عرصه های سه گانه همکاری عبارت از کاهش پیامد های ناگوار میزبانی از پناهنده گان بالای سیستم های ملی و حمایت از پالیسی های جامع دولت های میزبان می باشد. این مسئله به صراحت به دور هدف ادغام پناهنده گان در برنامه های ملی آموزش، مراقبت های صحتی، انکشاف مهارت های حرفوی و سیستم های محافظت اجتماعی اشاره می چرخد (گزارش کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان، سال 2020).

[تسهیلات اتحادیه اروپا برای پناهنده گان در کشور ترکیه](#) با اعلامیه مشترک اتحادیه اروپا و کشور ترکیه پیوند دارد، که مطابق آن مبلغ 6 میلیارد یورو برای حمایت از فعالیت های امدادسانی/بشر دوستانه، خدمات آموزشی، مدیریت مهاجرت، خدمات صحتی، زیربنا های شهرداری و حمایت های اجتماعی-اقتصادی اختصاص داده شده است و حدود 4 میلیارد یورو آن تا کنون انتقال یافته است. تعداد کثیر مستفیدین خدمات یاد شده را شهروندان سوریه تشکیل می دهند و تقریباً 2.8 درصد مستفیدین خدمات مساعدت های نقدی را پناهنده گان افغان تشکیل می دهند. در داخل اروپا، هدف [دایرکتیف شرایط پذیرش/قبولی](#) متعلق به کمیسیون اروپا عبارت از حصول اطمینان از رعایت معیارات/ستندرد های مشترک شرایط پذیرش/قبولی در سرتاسر اتحادیه اروپا می باشد. که در واقع توسط ستندرد های عملیاتی و شاخص های [شرایط پذیرش/قبولی](#) و دستورالعمل های ویژه در مورد [شرایط پذیرش/قبولی برای اطفال بدون همراه](#) بیشتر تقویت می گردد.

وجه مشترک میان چهارچوب های یادشده اینست که آنها ادغام پناهنده گان و مهاجرین را در سیستم های ملی در کشور های که در مجاورت کشور های بزرگ اعزام کننده قرار دارند، تشویق می نماید، هرچند یا از لحاظ عرضه خدمات از ابهام برخوردار اند و یا بالای خدمات مبتنی بر تسهیلات در اروپا تأکید می ورزند.

ضمیمه چهارم - چهارچوب های محافظتی:

کشور ایران:

کشور ایران از عضویت در کنوانسیون سال 1951 پیرامون وضعیت پناهنده گان (CSR) و پروتوکول سال 1967 برخوردار است، که عمدتاً بالای مسائل اشتغال بامزد، امدادسانی عامه، قانون کار و مصونیت اجتماعی و بالاخره آزادی حرکتی تاکید می ورزد. دولت جمهوری اسلامی ایران مسئولیت ثبت و راجستر و تعیین وضعیت پناهنده گی آنها را بر عهده دارد و سیستمی که ایجاد گردیده است معمولاً تحت تاثیر تغییرات مکرر که توانایی دسترسی افغان ها به خدمات را متأثر می سازد، قرار دارد. در سال 2001، جمهوری اسلامی ایران صدور کارت های همایش را آغاز نمود که همه ساله توسط اداره امور بیگانگان و مهاجرین خارجی ایران (BAFIA) تمدید می شود. کارت همایش یک نوع مجوز اقامت مؤقت بوده که مشخصاً دلالت به وضعیت پناهنده گی نمی کند، اما حامل این کارت از حق اشتغال و دسترسی به خدمات دولتی برخوردار می باشد. آنعه افغان های که بعد از سال 2003 وارد ایران می شوند، عمدتاً به عنوان مهاجرین اقتصادی شناخته می شوند، که آنها برای درخواست پناهنده گی و یا وضعیت مهاجرت هیچ گزینه یی در اختیار ندارند و حین ورود و یا زنده گی در کشور ایران از هیچگونه حمایت برخوردار نمی باشند، بناً نمی توانند کارت همایش را دریافت کنند (Zetter, 2018). افزون بر آن، جمهوری اسلامی ایران به صورت دوره یی پروسه های ثبت و راجستر گسترده را انجام می دهد، که آخرین مورد آن در سال 2017 اتفاق افتاده است. پروسه های متذکره هیچگونه تغییراتی را در وضعیت پناهنده گی افراد راجستر شده رونما نکرده است، اما عملاً افراد راجستر نشده از کشور اخراج نمی شوند. اینگونه راجستر کتلوی نمونه ای از رویکرد برنامه ریزی شده و غیر سیستماتیک برای محافظت مهاجرین و پناهنده گان در کشور ایران به شمار می رود، که عمدتاً به سود پناهنده گان و مهاجرین می باشد، اما فراهم ساختن محافظت حقوقی درازمدت و یا وضاحت در آن ناچیز به نظر می رسد.

کشور ترکیه:

کشور ترکیه از عضویت در کنوانسیون سال 1951 پیرامون وضعیت پناهنده گان (CSR) برخوردار است. اما، این کشور در سال 2013 قانونی را تحت عنوان قانون خارجیان و محافظت بین المللی (LFIP) به تصویب رسانیده است که ارائه کننده سه نوع وضعیت محافظت بین المللی می باشد. بر مبنای کنوانسیون پناهنده گان، شهروندان اروپایی واجد شرایط پناهنده گی شناخته می شوند. ترکیه برای پناهنده گان کشور سوریه یک گزینه محافظت مؤقتی را تطبیق می کند، که از جنبه گروهی برخوردار است. پناهجویان افغان می توانند محافظت بین المللی مطالبه نمایند، البته با درک اینکه آنها به عوض اینکه به عنوان پناهنده در ترکیه پذیرفته شوند و در این کشور اقامت دائمی به دست آورند، در کشور سوم به اقامت دست خواهند یافت. در سال 2018، ریاست عمومی مدیریت مهاجرت (DGMM) مسئولیت رسیده گی به فضایی محافظت بین المللی را از کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان بر عهده گرفت. در حال حاضر آنعه پناهجویان افغان که وارد ترکیه می شوند می توانند در 81 ایالت به ریاست عمومی مدیریت مهاجرت (DGMM) درخواست محافظت بین المللی ارائه نمایند. سپس به آنها کارت اقامه (کیملیک) داده می شود و در حالیکه آنها چشم به راه فیصله قرار دارند، باید در یکی از شهر های کوچک معین به سر ببرند.

کشور بلغاریا:

کشور بلغاریا از عضویت در کنوانسیون سال 1951 پیرامون وضعیت پناهنده گان (CSR) و پروتوکول سال 1967 پیرامون وضعیت پناهنده گی در سال 1992 برخوردار است. مقررات اصلی آنها با اصول اساسی، شرایط و طرزاعمال های اعطای وضعیت محافظتی برای اتباع خارجی شامل در قانون

پناهنده گی و مهاجرین تشکیل می دهند. پروسه پناهنده گی زمانی آغاز می شود که پناهجویان به شکل شفاهی و یا کتبی از تصمیم خویش به کارمندان نهاد های ذیربط دولتی، منجمله کارمندان اداره دولت برای پناهنده گان (SAR)، پولیس مرزی و مسؤلین بازداشتگاه، اطلاع دهند. اداره دولت برای پناهنده گان (SAR) مکلف است تا حداکثر در ظرف شش روز کاری، به طور رسمی درخواست های ارائه شده را ثبت راجستر نمایند. کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان در روشنایی قانون از صلاحیت نظارت از تمام مراحل درخواست پناهنده گی برخوردار می باشد. یکی از شرکای غیردولتی کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان، کمیته هلسنگی بلغاریا (BHC) می باشد که به نمایندگی از کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان از این صلاحیت استفاده نموده می تواند.

کشور صربیا:

کشور صربیا از عضویت در کنوانسیون سال 1951 پیرامون وضعیت پناهنده گان (CSR) و پروتوکول سال 1967 پیرامون وضعیت پناهنده گی برخوردار است. قانون اساسی جمهوری صربیا در مورد حق پناهنده گی صراحت کامل دارد. صربیا برای بار نخست در 2007 قانونی را در مورد پناهنده گی به تصویب رسانیده است و مسئولیت تعیین وضعیت پناهنده گی (RSD) را از کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان بر عهده گرفت، که با مکلفیت های این کشور در قوانین سرزمین یوگسلاوی سابق و صربیا بین سال های 1976 الی 2008 در امور رسیده گی به درخواست پناهنده گی بستگی دارد. قانون پناهنده گی و محافظت مؤقت در سال 2017 به منظور پاسخدهی در برابر "بحران مهاجرین" به تصویب رسیده است، که بر مبنای اظهارات کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان تا حد زیادی با ستندرد های بین المللی و اتحادیه اروپا مطابقت دارد. اولین اقدامی که پناهجویان باید انجام دهند ثبت و راجستر آنها در دفاتر پولیس می باشد. سپس برای پناهجویان کارت هویت داده می شود و آنها به یکی از تسهیلات اقامت رجعت داده می شوند. طی مراحل پناهنده گی زمانی آغاز می شود که متقاضی درخواستی خود را به دفتر پناهنده گی ارائه نماید. این کار باید در ظرف 15 روز پس از ثبت و راجستر صورت گیرد.

DRC DANISH
REFUGEE
COUNCIL

SEEFAR

خدماتی که در مسیرهای مدیترانه شرقی و بالکان غربی برای مهاجرین و پناهنده گان ارائه می گردند
نقشه برداری سطح آگاهی و برداشت های مهاجرین و پناهنده گان در مورد خدمات و طرز استفاده از آن